

BOKN KONTROLLUTVAL

MØTEINNKALLING

Dato: Mandag 18. mars 2019
Tid: kl. 17.00
Sted: Møterom 1. etasje, Boknatun

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf 52 75 73 50 eller
tlf 95 98 69 79 /sms/ e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller meiner seg ugild, må gje melding om dette så tidleg som råd er. Varamedlemmer vil bli innkalla særskilt. Saker merka *Ikkje offentleg - jf. off.l.*, blir berre sendt internt. Sakskart vil lagt ut på kommunen si nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Rådmannen er invitert/innkalla til å orientere i sak 3/19.

Saksliste:

- 1/19 Godkjenning av protokoll frå møtet 07.11.18
- 2/19 Forvaltningsrevisjonsrapport «Sjukefråver i skule og barnehage»
- 3/19 Oppfølging av årsoppgjersbrev for rekneskapsåret 2017
- 4/19 Kontrollutvalet - årsmelding 2018
- 5/19 Referat- og orienteringssaker 18.03.19

Eventuelt

Aksdal, 11.03.19

Lars Øyvind Alvestad (sign.)
utvalsleiar

Toril Hallsjø (sign.)
dagleg leiar/utvalssekretær

Kopi: Ordførar (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Rådmann (invitert/kalla inn i sak 3/19)
Varamedlemmer (til orientering)
Presse/publikum

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	18.03.19	1/19
Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTET 07.11.18

Vedlegg: Protokoll frå møtet 07.11.18

Saksorientering:

Utkast til protokoll frå kontrollutvalet sitt møte 07.11.18 følgjer vedlagt. Protokollen er gjennomlest og godkjent av leiar i etterkant av møtet og er oversendt kommunen slik han ligg føre. Det er ikkje kommet merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen godkjennast formelt i dette møtet, og utvalsleiar eller evt. møteleiar vil så signere protokollen.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokoll frå møtet i Bokn kontrollutval 07.11.18 blir godkjent slik han ligg føre.

Aksdal, 11.03.19

Toril Hallsjø
Utvalssekretær

BOKN KONTROLLUTVAL

PROTOKOLL

Onsdag 7. november 2018 blei det halde møte i Bokn kontrollutval under leiing av utvalsleiar Lars Øyvind Alvestad.

MØTESTAD:	Boknatun, møterom 1.etasje
MØTESTART/-SLUTT:	kl. 17.30 – kl. 19.00
MØTANDE MEDLEMMER:	Lars Øyvind Alvestad (Ap) og May Jorunn Vatnaland (Sp)
FORFALL:	Jørn Hansen (Uavh.) og varamedlem Tom-Inge Aksdal (H)
MØTANDE VARAMEDLEM:	Ingen
FRÅ SEKRETARIATET MØTTE:	Dagleg leiar/utvalssekretær Toril Hallsjø, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRÅ REVISJONEN MØTTE:	Revisor/partnar Else Host-Larsen, Deloitte AS
FRÅ ADMINISTRASJONEN MØTTE:	Rådmann Jan Erik Nygaard Drifts- og eigedomssjef Kjell Arne Valentinsen i sak 17/18
MERKNADER TIL INNKALLING:	Sakskartet var ikkje lagt ut på kommunen si nettside
MERKNADER TIL SAKSLISTE:	Revisor hadde meldt noko under eventuelt.

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 16/18 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 17.09.18

Sekretariatet si innstilling:

Protokoll frå møtet i kontrollutvalet 17.09.18 blir godkjent slik den ligg føre.

Handsaming i kontrollutvalet 07.11.18:

Utvalet hadde ingen merknader til protokollen.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 07.11.18:

Protokoll frå møtet i kontrollutvalet 17.09.18 blir godkjent slik han ligg føre.

SAK 17/18 RUTINAR OG PLANAR FOR VEDLIKEHALD AV KOMMUNALE BYGG OG ANLEGG

Sekretariatet si innstilling:

Bokn kontrollutval tek orienteringa frå rådmannen om kommunen sine rutinar og planar for vedlikehald av kommunale bygg og anlegg til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 07.11.18:

Rådmannen og drifts- og eigedomssjefen orienterte. Bokn kommune hadde inga vedlikehaldsplan. Konkrete prosjekt har vore omtalt i budsjett og økonomiplan. Kommande årsbudsjett vil ha ein vesentleg større omtale av dette temaet enn tidlegare. Det er laga ei utførleg liste/oversikt over registrerte bygg og anlegg basert på samtale med dei to vaktmestranne om det som må gjerast og det som kan vente. Generelt er det lett for at denne type utgift blir ein salderingspost.

Rådmannen viste til dilemmaet riving kontra kostbart vedlikehald. Store bygg har serviceavtaler og i tillegg blir det utført el.- og branntilsyn. Han meinte dei hadde god kontroll og dei blei varsla om naudsynt arbeid. Er det noko som må utbetrast, vert det gjort ved at fagfolk blir leigd inn. Administrasjonen må heile tida tenke kost-nytte.

Utvalet peika på at det var viktig å få ned skriftleg dokumentasjon med tanke på overføring av kompetanse om bygga. Drifts- og eigedomssjefen kunne stadfeste at innan feltet vatn og avlaup var det lagt ned mykje arbeid i registrering og fotografering, men at det var ei sterk trong for ein ny stilling for ivareta inspeksjonsfunksjonen.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 07.11.18:

Bokn kontrollutval tek orienteringa frå rådmannen og drift- og eigedomssjefen om kommunen sine rutinar og planar for vedlikehald av kommunale bygg og anlegg til orientering.

SAK 18/18 PROSJEKTMANDAT – FORVALTNINGSREVISJON – «RUS- OG PSYKIATRITENESTA»

Sekretariatet si innstilling:

Bokn kontrollutval bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Rus- og psykiatritenesta i Bokn kommune» i tråd med det utkastet til prosjektplan som ligg føre frå Deloitte AS med den/desse endring/ane:

- det er eit ønskje om at rapporten blir klår før mai 2019.

-

Ramma vert sett til 76 timar.

Handsaming i kontrollutvalet 07.11.18:

Revisor refererte melding frå forvaltningsrevisor om prosjektplan. Prosjektet vil sjå på system og rutinar. Framdrifta er basert på at aktuelle dokument blir oversendt frå kommunen. Rådmannen orsaka at førre oppmoding om dokumentinnsending hadde kome skeivt ut og lova betring, sjølv om dei hadde utfordringar med avgrensa kapasitet og bemanning.

Utvalet hadde inga framlegg til endringar eller tillegg, og slutta seg til innstillinga.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 07.11.18:

Bokn kontrollutval bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Rus- og psykiatritenesta i Bokn kommune» i tråd med det utkastet til prosjektplan som ligg føre frå Deloitte AS med denne endringa: det er eit ønskje om at rapporten blir klår før mai 2019.

Ramma vert sett til 76 timar.

SAK 19/18 REVISJONSPLAN FOR REKNESKAPSÅRET 2018

Sekretariatet si innstilling:

Bokn kontrollutval tar revisjonsplan 2018 frå Deloitte AS og presentasjon frå oppdragsansvarleg revisor til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 07.11.18:

Revisor orienterte om planen, som er lik dei for tidlegare år. Ho gjorde greie for omfang og angrepsvinklar, orienterte om vesentlegheitsgrenser, fokusområder, verdiar og eigenerklæring. Dei hadde starta interimrevisjonen i dag og ho hadde sett nærare på rutinar og system. Ho merka seg at enda fleire oppgåver var lagt til økonomisjefen, som følgje av ei mindre stilling ved økonomiavdelinga var inndratt i løpet av året.

Merknadene til revisjonsrapport for rekneskapen for 2017 var ikkje blitt retta opp, og tilbakemelding til kontrollutvalet med frist 1. november var heller ikkje følgt opp av rådmannen. Ho viste her til manglande oppdatert anleggsregister og finansreglement. Rådmannen viste igjen til utfordringar med kapasitet og bemanning, men han ville prøve å få lagt fram sak om finansreglement på nyåret. Revisor gav tips om andre kommunar sitt reglement.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 07.11.18:

Bokn kontrollutval tar revisjonsplan 2018 frå Deloitte AS og presentasjon frå oppdragsansvarleg revisor til orientering.

SAK 20/18 MØTEPLAN FOR 2019 - KONTROLLUTVALET

Sekretariatet si innstilling:

Bokn kontrollutval vedtar følgjande møteplan for 2019:

onsdag 13.02, onsdag 22.05, onsdag 04.09 eller 18.09 og onsdag 20.11 eller 04.12 kl. 17.00.

Utvalssekretær kan i samråd med leiar endre møtedato når det er naudsynt.

Handsaming i kontrollutvalet 07.11.18:

Utvalssekretæren orienterte om framlegget. Utvalet drøfta aktuelle datoar og blei samd om å velje datoane 18.09 og 20.11.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 07.11.18:

Bokn kontrollutval vedtar følgjande møteplan for 2019:

onsdag 13.02, onsdag 22.05, onsdag 18.09 og onsdag 20.11 kl. 17.00.

Utvalssekretær kan i samråd med leiar endre møtedato når det er naudsynt.

SAK 21/18 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 07.11.18

29. Statusrapport pr. oktober 2018
30. Deloitte – framdrift i forvaltningsrevisjon om sjukefråvær i skule/barnehage 16.10.18
31. Haugesunds Avis sin leder 05.09.18 om selskapskontroll av Karmsund Havn IKS
32. Kommunaldepartementet 26.06.18 – svar på henvending om møteoffentligheit
33. Kommunal rapport – professor Bernt svarar – retten til å stille spørsmål til ordførar
34. Kommunaldepartementet 15.10.18 – avlysing av møter i folkevalte organ
35. Haugaland Kraft AS – innkalling til ekstraordinær generalforsamling 26.11.18
36. HIM IKS – innkalling til representantskapsmøte 28.11.18
37. Haustkonferansen 2018– Forum for kontrollutval i Rogaland – 22.11.18-påmelding

Handsaming i kontrollutvalet 07.11.18:

Utvalssekretær gjekk gjennom referatsakene. Ingen hadde høve til å delta på konferansen. Utvalet hadde elles ingen merknader.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 07.11.18:

Referatsakene 29 - 37 blir tatt til orientering.

Eventuelt

Forsinka budsjettprosess 2019 og vanskeleg budsjettsituasjon

Rådmannen informerte under sak 18/18 at budsjettprosessen var blitt forsinka. Rådmannen sitt framlegg skulle vore lagt fram denne veka. Det skyldast at kommunen seint i haust har fått melding om at frå neste år vil kommunen få store kostnader innan pleie og omsorg for ein enkeltbrukar. For å dekkje desse millionkostnadene og at regjeringa har varsla redusert rammetilskot og forventa tap av eigedomsskatt (kompensasjonen er usikker), vil det i år vere ei svært vanskeleg situasjon å få budsjettet i balanse. Han viste også til at Bokn i år, som i dei andre kommunane på Haugalandet, viste ein negativ trend når det gjaldt innbyggartal.

Utan hjelp av skjønnsmidlar, meinte rådmannen at drifta i verste fall måtte kuttast med 10-15 % - ein svært dramatisk situasjon. Han og ordfører skulle måndag ha eit møte med fylkesmannen. Budsjettframlegget vil bli endeleg handsama av kommunestyret i løpet av desember. Utvalet uttrykte, som rådmannen, uro for kommuneøkonomien og vegen vidare.

Bokn Arena og Bokn Arena Event

Revisor hadde same dag meldt frå til sekretariatet at ho frå tilsette hadde møtt frustrasjon rundt styring, administrasjon og manglande informasjonsflyt av og om Bokn Arena, og om utgifter var generert av kommunen eller foreininga Bokn Arena Event. Ordførar, som styreleiar, har tidlegare vore innkalla til kontrollutvalet 15.02.17, i sak 2/17 for å orientere om foreininga og sine ulike roller.

Rådmannen ville ta tak i dette ved å sjå om det var mogleg å få til betre rutinar for når det gjeld romreservasjon, ta hand om nøkkelbestilling og endring i utleigereglement av bygget. Utvalet var imponert over ordførar og varaordførar sitt engasjement for bygget og kommunen generelt, men dei var også oppteken av at bruk, utleige og låsing fekk gode system og at låsing av bygg skapte urealistiske forventningar til nye folkevalde.

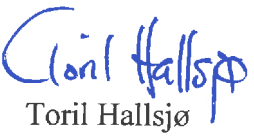
Neste møte

Neste møte blir onsdag **13. februar** 2019.

Førebels saker: Forvaltningsrevisjonsrapport «Sjukefråver i skule og barnehage», oppfølging av rapport «Plan, byggesak og eigedom», tilbakemelding om revisorrapport for rekneskapen 2017 og utvalet si årsmelding 2018.

Bokn, 7. november 2018

Lars Øyvind Alvestad
Utvalsleiar (sign.)

Toril Hallsjø
utvalssekretær (sign.)

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	18.03.19	2/19
Kommunestyret	14.05.19	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT – «SJUKEFRÅVÆR I SKULE OG BARNEHAGE»

Vedlegg: Rapport «Sjuefravær» – utarbeida av Deloitte AS mars 2019

Bakgrunn:

Kontrollutvalet bad i møtet 28.02.18, sak 3/8 revisjonen leggje fram utkast til prosjektmandat på forvaltningsrevisjon innanfor temaet «sjuefråver innan skule og barnehage» til neste møte. Temaet er blant dei uprioriterte prosjekta i Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020, som vart vedteken i kommunestyret 15.11.16, sak 58/16.

Føremålet med prosjektet er å undersøke korleis Bokn kommune arbeider med å redusere sjuefraværet innan skule og barnehage og om arbeidet blir utført i samsvar med regelverk, kommunale rutinar og inngåtte avtalar.

Utvalget vedtok i møtet 22.05.18, sak 8/18 følgjande:

Bokn kontrollutval bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Sjuefråver innan skule og barnehage i Bokn kommune» i tråd med det utkastet til prosjektplan som ligg føre frå Deloitte AS. Ramma vert sett til 76 timar.

Med bakgrunn i føremålet blei det formulert følgjande problemstillingar:

- 1. Har kommunen utarbeidd tydelege mål og tilhøyrande overordna tiltak knytt til sjuefråværsarbeidet i skule og barnehage?*
- 2. I kva grad når Bokn kommune dei måla som er sett knytt til sjuefråvær innanfor skule og barnehage?*
- 3. Har kommunen tilstrekkeleg god oversikt over sjuefråvær og årsakar til sjuefråvær i skule og barnehage?*
- 4. I kva grad sikrar kommunen at tilsette innanfor skule og barnehage som er sjukemeldte blir følgt opp i samsvar med regelverket og eigne rutinar?*

Deloitte varsla i august 2018 at dei låg ein månad etter frist då dei ikkje hadde fått nausynt dokumentasjon frå kommunen, då kommunen hadde glømt henvendinga i juni. Dokumenta var heller ikkje motteken i september, og utvalet vedtok då i møtet 17.09.18 følgjande:

Bokn kontrollutval forventar at nausynt dokumentasjon til tinga forvaltningsrevisjonsprosjekt blir sendt til revisor og at rådmannen ordnar opp slik at forvaltningsrevisjonsprosjektet »Sjukefråver i skule og barnehage» blir om mogleg ikkje ennå meir forsinka frå tidlegare tidsplan.

I følgje løypemelding frå revisor 16.10.18 hadde ho ennå ikkje fått dokumentasjon, men var lova det i neste veke. Ho skreiv at det difor ikkje var sannsynleg at revisjonen ville klare å levere rapport før jul. Meldinga blei lagt fram for utvalet til møtet 07.11.18.

I løypemelding frå revisor 04.02.19 skreiv ho mellom anna:

Som du vet fikk vi dokumentasjonen knyttet til forvaltningsrevisjon av sjukefråvær i skule og barnehagar i Bokn kommune alt for seint. Fristen var opprinnelig satt til 20. august 2018 for kommunen til å sende oss etterspurt dokumentasjon, mens vi mottok siste dokument 12. november 2018. Vi hadde håpet at vi skulle klare å ferdigstille rapport fra prosjektet til møtet som er planlagt 13.2.2019, men vi er dessverre ikke helt i mål.

Mye av rapporten er skrevet, men vi trenger å gjennomføre et intervju med kommunen. Som du sikkert forstår betyr forskyvingen knyttet til oversendelsen av dokumentasjonen, at vi må gjennomføre prosjektet på toppen av andre oppgaver som allerede var planlagt for desember og januar, og vi var nok litt for optimistiske med hensyn til at vi skulle klare dette frem til møtet nå i februar.

Deloitte har nå fått gjennomført prosjektet. Rapport blei oversendt til sekretariatet 08.03.19.

Rapporten har vore på høyring til rådmannen, og høyringssvaret, dagsett 06.03.19, er tatt inn i rapporten som vedlegg 1. Rådmannen og kommunalsjef tenester har ikkje nokre merknader til rapporten.

Revisjonen har gjennomgått dokumentasjon knytt til prosjektet, har gjennomført to intervjuar (kommunalsjef tenester og barnehagestyrar) og avklaringssamtale med kommunalsjef/ass. rådmann.

Saksutgreiing:

Rapporten inneheld innleiingsvis eit samandrag av hovudbodskapen i revisor sine funn. Her kjem også revisor sine vurderingar fram. Føremål, problemstillingar, metode og revisjonskriteria vert presentert i kapittel 1. Revisjonskriterium vert nærare presentert i kapittel 2, datagrunnlag i kapittel 3 og vurderingar i kapittel 4. Konklusjon og tilrådingar kjem fram i kapittel 5.

I vedlegget elles følgjer oversyn over sentrale dokument og litteratur.

Revisjonen har kome med følgjande konklusjon og tilrådingar:

Undersøkinga viser at Bokn kommune har god oversikt over sjukefråværet og årsakene til sjukefråvær i skule og barnehage. Revisjonen meiner vidare at Bokn kommune har sett i verk gode tiltak for å sikre at sjukemeldte blir følgt opp i samsvar med regelverket.

Samtidig meiner revisjonen at det ikkje er tilfredstillande at kommunen ikkje har følgt opp IA-avtalen for perioden 2014-2018. Det er ikkje utarbeidd handlingsplan med tiltak saman med dei tilsette som ledd i oppfølginga av avtalen, og målsettingar for sjukefråværsarbeidet er ikkje oppdaterte. Revisjonen vil vidare understreke viktigheita av at kommunen sikrar at arbeidsmiljøutvalet (AMU) fungerer tilfredstillande. Per februar 2019 har kommunen ikkje hovudverneombod og det er ikkje skrive referat frå dei tre møta AMU hadde i 2018.

Basert på funn og vurderingar i undersøkinga tilrår revisjonen at Bokn kommune:

- 1. sikrar systematisk oppfølging av IA avtalen i samsvar med gjeldande avtale,*
- 2. sikrar at målsettingar for sjukefråværsarbeidet er oppdaterte, og vurderer å utarbeide eigne mål og tiltak knytt til sjukefråvær i barnehage og skule slik at desse er tilpassa verksemdene,*
- 3. sikrar at hovudverneombod blir valt og at det blir skrive referat frå møta i arbeidsmiljøutvalet.*

Konklusjon:

Sekretariatet har gjort ei vurdering rapporten og funne at rapporten er av god kvalitet ihht. standardkrava til forvaltningsrevisjonsrapportar (RSK 001), og at den er i samsvar med kontrollutvalet si bestilling og vedtatt prosjektplan. Val av revisjonskriterier er relevante sett opp mot problemstillingane. Revisor sine vurderingar og tilrådingar er vidare basert på innsamla materiale, revisjonskriteria og dei metodiske avgrensingane.

Resultatet etter forvaltningsrevisjonen viser at kommunen har forbedringspotesiale, i og med at undersøkinga avdekkar at kommunen ikkje har følgt opp IA-avtalen og pr februar ikkje har eit hovudvernombud og tre referat frå AMU manglar. Sekretariatet vil på den bakgrunn tilrå at kontrollutvalet ber kommunestyret vedta at revisjonen sine tilrådingar blir følgt opp.

Kontrollutvalet er etter kontrollutvalgsforskrifta § 12 pålagd ein oppfølging av kommunestyret sitt vedtak. Det kan her vere naturleg at rådmannen blir bede om å gje ei tilbakemelding på kva som er gjort når det gjeld forhold som må rettast opp. Sekretariatet vil tilrå at det vert sett ein frist for rådmannen til når kommunestyret via kontrollutvalet får tilbakemelding om status for tilrådingane.

Ein forvaltningsrevisjonsrapport skal systematisk følgjast opp for å sikre at forvaltninga set i verk tiltak for å rette opp påviste avvik/svakheiter og kontrollutvalet må sørge for at kommunestyrets vedtatte merknader til rapporter følgast opp. Sekretariatet brukar å tilrå at slik oppfølging skjer fra 6 til 12 måneder etter at rapporten er vedtatt av kommunestyret.

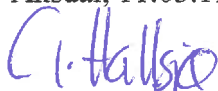
I denne saka vil sekretariatet tilrå ein frist på 6 månader frå kommunestyrevedtak. Neste aktuelle møtedato er i mai, men rådmannen bør likevel snarast få ordna opp når det forholda knytte til AMU og det andre knytta til oppfølging av sjukefråverarbeidet..

Det er kommunestyret som fattar endeleg vedtak i saken. Forskrift om kontrollutval slår fast at kontrollutvalet innstiller direkte til kommunestyret i saker om forvaltningsrevisjon.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK OG INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

- 1. Bokn kommunestyre har merka seg det som kjem fram i Deloitte sin forvaltningsrevisjonsrapport «Sjukefravær i skule og barnehage i Bokn kommune» og tek denne til orientering.*
- 2. Rapporten vert oversendt til rådmannen for vidare oppfølging av rapporten sine tre tilrådingar.*
- 3. Rådmannen gir tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølginga av rapporten innan 6 månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.*

Aksdal, 11.03.19

Toril Hallsjø (sign.)
utvalssekretær

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS

Mottatt dato: 08.03.19

Journalført: 19/095 /the

Arkivkode: 216

Forvaltningsrevisjon | Bokn kommune

Sjukefråvær i skule og barnehage

Mars 2019

«Forvaltningsrevisjon av
sjukefråvær i skule og barnehage»

Mars 2019

Rapporten er utarbeidd for Bokn
kommune av Deloitte AS.

Deloitte AS
Postboks 6013 Postterminalen,
5892 Bergen
tlf: 55 21 81 00
www.deloitte.no
forvaltningsrevisjon@deloitte.no

Samandrag

Deloitte har gjennomført ein forvaltningsrevisjon av sjukefråvær i skule og barnehage i Bokn kommune. Prosjektet blei bestilt av kontrollutvalet i Bokn kommune i sak 8/18 den 22. mai 2018. Oppdraget er gjennomført i tidsrommet juni 2018 til februar 2019.

Føremålet med prosjektet har vore å undersøke korleis Bokn kommune arbeider med å redusere sjukefråværet innan skule og barnehage, og om arbeidet blir utført i samsvar med regelverk, kommunale rutinar og inngåtte avtalar. Revisjonen har gjennomført analyse av statistikk, dokument og gjennomført intervju og avklaringssamtaler for å innhente informasjonsgrunnlag til rapporten

Undersøkinga viser at Bokn kommune har god oversikt over sjukefråværet og årsakene til sjukefråvær i skule og barnehage. Revisjonen meiner vidare at kommunen har sett i verk gode tiltak for å sikre at sjukemeldte blir følgt opp i samsvar med regelverket.

Samtidig meiner revisjonen at det ikkje er tilfredstillande at kommunen ikkje har følgt opp IA-avtalen for perioden 2014-2018. Det er ikkje utarbeidd handlingsplan med tiltak saman med dei tilsette som ledd i oppfølginga av avtalen. Revisjonen vil vidare understreke viktigheita av at kommunen sikrar at arbeidsmiljøutvalet (AMU) fungerer tilfredstillande. Per februar 2019 har kommunen ikkje hovudverneombod og det er ikkje skrive referat frå dei tre møta AMU hadde i 2018.

Revisjonen sine tilrådingar går fram av kapittel 4 i rapporten

Innhold

Samandrag	3
1. Innleiing	6
2. Revisjonskriterium	7
3. Datagrunnlag	10
4. Vurdering	14
5. Konklusjon og tilrådingar	15
Vedlegg 1 : Høyringsuttale	16
Vedlegg 2 : Sentrale dokument og litteratur	17

Detaljert innhaldsliste

Samandrag	3
1. Innleiing	6
1.1 Bakgrunn	6
1.2 Føremål og problemstillingar	6
1.3 Metode	6
1.4 Revisjonskriterium	6
2. Revisjonskriterium	7
3. Datagrunnlag	10
3.1 Om tenesteområdet	10
3.2 Mål og overordna tiltak i sjukefråværsarbeidet i skule og barnehage	10
3.3 Måloppnåing knytt til sjukefråvær	11
3.4 Oversikt over sjukefråvær og årsakar til sjukefråvær	12
3.5 Oppfølging av sjukemeldte	13
4. Vurdering	14
5. Konklusjon og tilrådingar	15
Vedlegg 1 : Høyringsuttale	16
Vedlegg 2 : Sentrale dokument og litteratur	17

1. Innleiing

1.1 Bakgrunn

Deloitte har gjennomført ein forvaltningsrevisjon av sjukefråvær i skule og barnehage i Bokn kommune. Prosjektet blei bestilt av kontrollutvalet i Bokn kommune i sak 8/18 den 22. mai 2018.

1.2 Føremål og problemstillingar

Føremålet med prosjektet har vore å undersøke korleis Bokn kommune arbeider med å redusere sjukefråværet innan skule og barnehage, og om arbeidet blir utført i samsvar med regelverk, kommunale rutinar og inngåtte avtalar.

Med bakgrunn i føremålet blei det utarbeidd følgjande problemstillingar:

1. Har kommunen utarbeidd tydelege mål og tilhøyrande overordna tiltak knytt til sjukefråværsarbeidet i skule og barnehage?
2. I kva grad når Bokn kommune dei måla som er sett knytt til sjukefråvær innanfor skule og barnehage?
3. Har kommunen tilstrekkeleg god oversikt over sjukefråvær og årsakar til sjukefråvær i skule og barnehage?
4. I kva grad sikrar kommunen at tilsette innanfor skule og barnehage som er sjukemeldte blir følgt opp i samsvar med regelverket og egne rutinar?

1.3 Metode

Oppdraget er utført i samsvar med gjeldande standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001) og kvalitetssikring har vore underlagt krava til kvalitetssikring i Deloitte Policy Manual (DPM).

Oppdraget er gjennomført i tidsrommet juni 2018 til februar 2019.

1.3.1 Dokumentanalyse

Rettsreglar og kommunale vedtak har blitt gjennomgått og nytta som revisjonskriterium. Vidare har informasjon om kommunen og dokumentasjon på etterleving av interne rutinar, regelverk m.m. blitt samla inn og analysert. Innsamla dokumentasjon har blitt vurdert opp mot revisjonskriteria.

1.3.2 Intervju

For å få supplerande informasjon til skriftlege kjelder har Deloitte intervjuar leiarar med ansvar for førebygging og oppfølging av sjukefråvær i kommunen. Vi har gjennomført to intervju/avklaringar per e-post, eit med kommunalsjef for tenester og eit med styrar i barnehagen. Revisjonen har også gjennomført ein avklaringssamtale med kommunalsjef administrasjon/assisterande rådmann. Sidan rektor ved skulen er ny i stillinga frå desember 2018, har vedkommande avgrensa erfaring med oppfølging av sjukemeldte i Bokn. Vedkommande er derfor ikkje intervjuar.

1.3.3 Verifiseringsprosessar

Rapporten er sendt til rådmannen for verifisering og høyring. Rådmannen sin høyringsuttale er lagt ved rapporten i vedlegg 1.

1.4 Revisjonskriterium

Revisjonskriteria er dei krav og forventningar som forvaltningsrevisjonsobjektet skal bli vurdert opp mot. Kriteria er utleia frå autoritative kjelder i samsvar med krava i gjeldande standard for forvaltningsrevisjon. Desse er presentert i kapittel 2.

2. Revisjonskriterium

2.1.1 Krav til systematisk helse-, miljø- og tryggleiksarbeid

Arbeidsgjevar har etter arbeidsmiljølova eit ansvar for å sikre at det er tatt omsyn til arbeidstakarane si helse, miljø og tryggleik, og for å sørge for at det blir utført systematisk helse-, miljø- og tryggleiksarbeid (HMT) på alle plan i verksemda.¹

Etter regelverket skal helse-, miljø- og tryggleiksarbeidet omfatte følgande:²

- a) fastsette mål for helse, miljø og sikkerhet,
- b) ha oversikt over virksomhetens organisasjon, herunder hvordan ansvar, oppgaver og myndighet for arbeidet med helse, miljø og sikkerhet er fordelt,
- c) kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risikoforholdene i virksomheten, utarbeide planer og iverksette tiltak for å redusere risikoen,
- d) under planlegging og gjennomføring av endringer i virksomheten, vurdere om arbeidsmiljøet vil være i samsvar med lovens krav, og iverksette de nødvendige tiltak,
- e) iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av denne lov,
- f) sørge for systematisk arbeid med forebygging og oppfølging av sykefravær,
- g) sørge for løpende kontroll med arbeidsmiljøet og arbeidstakernes helse når risikoforholdene i virksomheten tilsier det, jf. bokstav c,
- h) foreta systematisk overvåking og gjennomgang av det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet for å sikre at det fungerer som forutsatt.

Vidare skal arbeidsgjever ifølge arbeidsmiljølova § 5-1 og folketrygdlova § 25-2 føre statistikk over sjukefråvær.

2.1.2 Plikt til å innføre og utøve internkontroll

Internkontroll er etter internkontrollforskrifta definert som systematiske tiltak for å sikre at verksemda sine aktivitetar blir planlagt, organisert, utført og halde ved like i samsvar med krav fastsett i eller i medhald av helse-, miljø- og tryggleiksløvgivinga.³

I § 4 går det fram at den som er ansvarleg for verksemda skal sørge for at det innførast og utøvast internkontroll i verksemda og at dette blir gjort i samarbeid med arbeidstakarane og deira representantar. Det blir i same paragraf presisert at arbeidstakarane har plikt til å medverke ved innføring og utøving av internkontroll.⁴ I ein kommentar til internkontrollforskrifta blir ansvaret for å innføre og utøve internkontroll nærare presisert:

Plikten til å innføre og utøve internkontroll påhviler «den som er ansvarlig» for virksomheten. Med dette menes virksomhetens ledelse/eier. Hvem, eller hvilke funksjoner dette kan være, varierer etter hvordan virksomheten er organisert. Selv om internkontroll må utøves på alle nivåer i virksomheten, tilligger

¹ Arbeidsmiljølova (§ 3-1)

² Arbeidsmiljølova (§ 3-1, 2. pkt.)

³ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (§ 3)

⁴ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (§ 4)

hovedansvaret for å sette i gang arbeidet («innføre» internkontroll) og å holde det i gang («utøve» internkontroll) det øverste nivået i virksomheten.

Vidare går det fram at:

I § 4 første ledd ligger også at den som er ansvarlig har plikt til å sørge for at internkontrollen blir overvåket og gjennomgått for å sikre at den fungerer som forutsatt. I dette ligger en plikt til at internkontrollen vurderes kontinuerlig slik at mangler kan fanges opp. Innbakt i plikten ligger også at det med jevne mellomrom foretas en fullstendig gjennomgang, dvs. en revisjon av hele det systematiske arbeidet jf. § 5 annet ledd nr. 8.⁵

§ 5 i internkontrollforskrifta stiller krav til innhaldet i det systematiske helse-, miljø- og tryggleiksarbeidet og krav til dokumentasjon. Her går det fram at internkontroll inneberer at verksemda skal:

1. sørge for at de lover og forskrifter i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen som gjelder for virksomheten er tilgjengelig, og ha oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten
2. sørge for at arbeidstakerne har tilstrekkelig kunnskaper og ferdigheter i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet, herunder informasjon om endringer –
3. sørge for at arbeidstakerne medvirker slik at samlet kunnskap og erfaring utnyttes –
4. fastsette mål for helse, miljø og sikkerhet (må dokumenteres skriftlig)
5. ha oversikt over virksomhetens organisasjon, herunder hvordan ansvar, oppgaver og myndighet for arbeidet med helse, miljø og sikkerhet er fordelt (må dokumenteres skriftlig)
6. kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene (må dokumenteres skriftlig)
7. iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen (må dokumenteres skriftlig)
8. foreta systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt (må dokumenteres skriftlig)

Vidare står det at internkontrollen skal dokumenterast i den form og det omfang som er naudsynt på bakgrunn av verksemda si art, aktivitetar, risikoforhold og storleik, og at skriftleg dokumentasjon skal minst omfatte ledd nr. 4) til og med nr. 8) i § 5.

2.1.3 Krav til arbeidsmiljøutval

Verksemder med meir enn 50 tilsette skal etter arbeidsmiljølova § 7-1 ha eit arbeidsmiljøutval (AMU). Blant AMU sine oppgåver ligg mellom anna at utvalet skal følgje utviklinga i spørsmål som angår arbeidstakarane sin tryggleik, helse og velferd. Utvalet skal også gjennomgå alle rapportar om yrkessjukdommar, arbeidsulykker og tilløp til ulykker for å søke å finne årsaker, og hindre gjentaking, samt gjennomgå alle rapportar om yrkeshygieniske undersøkingar og måleresultat.⁶

AMU skal vidare behandle «etablering og vedlikehold av virksomhetens systematiske helse-, miljø og sikkerhetsarbeid jf. § 3-1».⁷

2.1.4 Oppfølging av sjukmeldte arbeidstakarar

Arbeidsgjevar er etter arbeidsmiljølova § 3-1 mellom anna pålagt å sørge for oppfølging av sjukefråvær.

⁵ Kommentarer til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter.

⁶ Arbeidsmiljølova § 7-2, 1, 2 og 3. ledd

⁷ Arbeidsmiljølova § 7-2, e).

Etter § 4-6 i arbeidsmiljølova skal arbeidsgjevar så langt det er mogleg sette i verk naudsynte tiltak for at ein arbeidstakar som har fått redusert arbeidsevne som følgje av ulykke, sjukdom, slitasje o.l. skal kunne halde på eller få eit passande arbeid. Vidare går det fram at arbeidsgjevar i samråd med arbeidstakar seinast fire veker etter at arbeidstakar har blitt heilt eller delvis borte frå arbeidet, skal ha utarbeidd ein oppfølgingsplan for tilbakeføring til arbeid.

Arbeidsmiljølova stiller vidare krav om dialogmøte med den sjukemeldte etter sju veker der mellom anna bedriftshelsetenesta skal vere representert. Dersom sjukemeldinga held fram skal NAV dessutan innkalle til eit dialogmøte 2 seinast innan 26 veker.

Oppfølgingspliktene gjeld uavhengig av om arbeidstakar er heilt eller delvis sjukmeldt.

Det går fram av rettleiaren frå NAV at det skal utarbeidast oppfølgingsplan og gjennomførast dialogmøte, med mindre det er openbart unødvendig. Slike unntak vil vere for eksempel dersom arbeidstakar mest sannsynlig vil komme tilbake utan tilrettelegging, eller dersom det kan slåast fast at vedkommande ikkje vil vere i stand til å komme tilbake i arbeid. Arbeidstilsynet viser også til at i dei tilfella ein arbeidstakar ikkje vil medverke, vil arbeidsgjevar bli rekna som fritatt frå plikta til å utarbeide ein oppfølgingsplan.

2.1.5 Intensjonsavtale om eit meir inkluderande arbeidsliv (IA-avtalen)

Bokn kommune har inngått ein *samarbeidsavtale om eit meir inkluderande arbeidsliv* (IA-avtale)⁸ for perioden 2014 – 2018. IA-avtalen skildrar mål ved samarbeidet mellom anna følgjande mål knytt til sjukefråvær⁹:

1. Sjukefråvær.
 - a. Utarbeide aktivitetsmål for sjukefråværsarbeidet og setje resultatmål for sjukefråværsutviklinga.

Av IA- avtalen til Bokn går det fram at

Virksomheten skal på bakgrunn av de tre delmålene i IA-avtalen fastsette egne mål for IA-arbeidet. Mål utarbeides i fellesskap av arbeidsgiver, tillitsvalgt, verneombud og øvrige ansatte innen 12 uker etter inngåelse av samarbeidsavtalen

Av IA-avtalen til Bokn går det vidare fram at kommunen to gonger i året skal sette IA-arbeidet på agendaen som ein integrert del av verksemda sitt arbeidsmiljøarbeid der både leiing, tillitsvalte og verneombod er representert.

⁸ Samarbeidsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv. Intensjonsavtale 2014 -2018. Revidert versjon. Underskrive av representant frå Arbeids- og velferdsetaten og Bokn kommune 1. januar 2015.

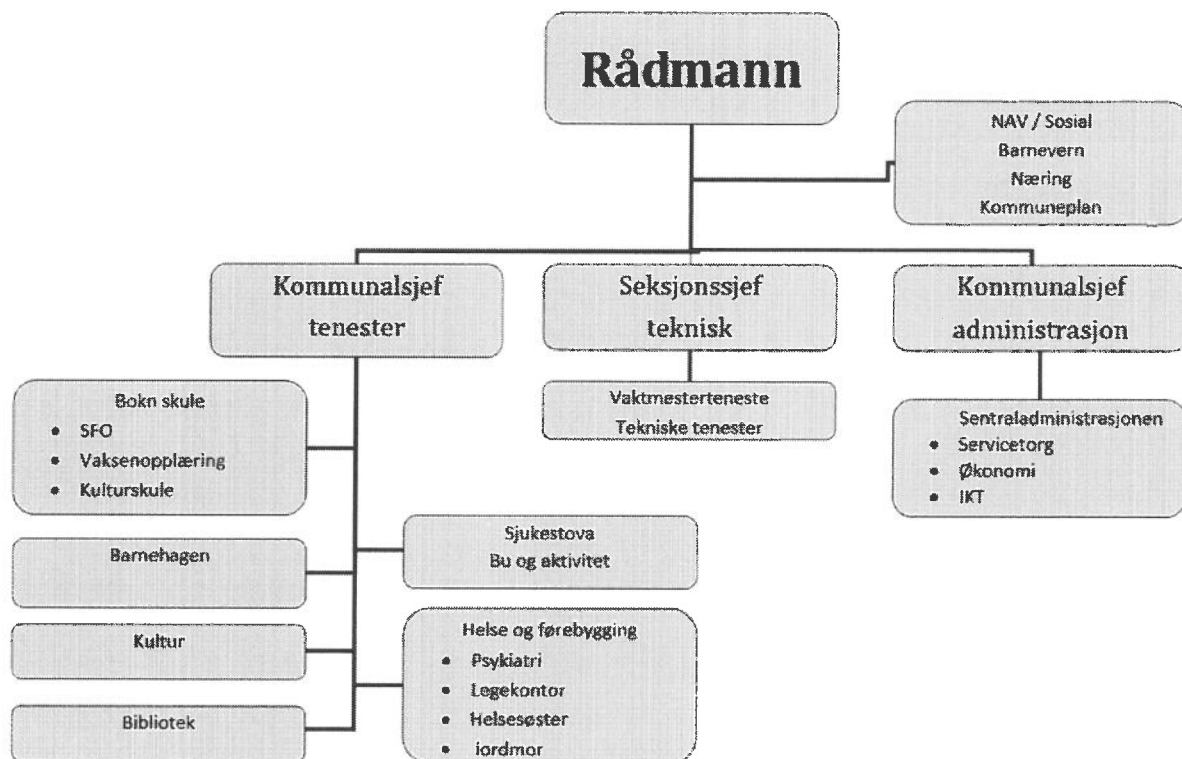
⁹ Frå 2019 gjeld ny IA-avtale. Forvaltningsrevisjonen omfattar ikkje oppfølging av den nye avtalen.

3. Datagrunnlag

3.1 Om tenesteområdet

Organiseringa av administrasjonen i Bokn kommune går fram av figur 1 under.

Figur 1: Organisering av Bokn kommune

Som det går fram av organisasjonskartet i figuren over er det ein kommunalsjef for tenestene i kommunen, inkludert barnehage og skule (1.-10. trinn). Det er éin kommunal barnehage og éin grunnskule i kommunen.

Bokn kommune er ei IA-bedrift og har dermed forplikta seg til å arbeide systematisk for å nå måla i avtalen om eit meir inkluderande arbeidsliv. Dette inkluderer å førebyggje sjukefråvær, auke fokuset på jobbnærværet og hindre utstøyting frå arbeidslivet.

3.2 Mål og overordna tiltak i sjukefråværsarbeidet i skule og barnehage

3.2.1 Handlingsplan etter IA-avtalen

Bokn kommune har ikkje utarbeidd handlingsplan knytt til IA-avtalen for perioden 2014-2018.

Handlingsplanen kommunen har utarbeidd er for perioden 2011-2013. Kommunen viser til at i *Handlingsplan for IA 2011-2013* er dei tre delmåla frå IA-avtalen ført opp med tilknytte aktivitetsmål, tiltak, frist for gjennomføring og ansvarleg leiar. Under overskrifta *IA-mål 1* går det fram at målet er å «reducere sjukefråværet frå 6 % til 5 % innan 31. desember 2013».

Aktivitetsmål (1-5) og overordna tiltak (a, b) under IA-mål 1 er:

1. Innan 12 veker etter inngått IA-avtale skal verksemda ha fått på plass mål og rutinar for oppfølging av sjukemeldte.
 - a. Forankre sjukefråværsarbeidet i Arbeidsmiljøutvalet (AMU)
 - b. Følgje opp rutinar for oppfølging av sjukemeldte
2. Alle leiarane og medarbeidarane får opplæring i IA
 - a. Informasjon til alle tilsette
 - b. Opplæring av leiarane
3. Innan utgangen av juni 2011 skal verksemda ha utarbeidd aktivitetsmål og handlingsplan
 - a. Kartlegging av verksemda
 - b. Utarbeiding av aktivitetsmål og handlingsplan
4. Kommunen skal til ei kvar tid ha oversikt over alle langtidssjukemeldte
 - a. Skaffe oversikt over langtidssjukemeldte for å vurdere ev. tiltak
5. Kommunen utarbeidar ved behov tiltak for å få arbeidstakaren raskast mogeleg tilbake i arbeid
 - a. Utarbeide forslag

Det er vidare lagt inn korte skildringar under kvart tiltak. Under tiltaket «forankre sjukefråværsarbeidet i AMU» står det til dømes:

- Sjukefråværsoppfølging som fast sak i AMU
- Vurdere og evaluere mål, rutinar for oppfølging av sjukefråvær og handlingsplanar for IA-arbeidet, og sjå til at dette blir følgt opp.

Det går fram i handlingsplanen at punkt 2, 3a., 4 og 5 er kontinuerlege prosessar i kommunen, medan punkt 1 og 3b. er sett opp med frist for gjennomføring.

3.2.2 Status i IA-arbeidet per februar 2019

Handlingsplanen er gjeldande frå 2011 – 2013 og har ikkje vore revidert etter 2013. Revisjonen får opplyst at rådmannen si leiargruppe ser at det er behov for å revidere handlingsplan for IA. Kommunen ser for seg at dette revisjonsarbeidet vil starte opp etter at ny intensjonsavtale med NAV om IA-arbeid gjeldande frå 2019 er inngått. I slutten av februar 2019 opplyser kommunen at dei ventar på initiativ frå NAV for å komme i gang med å følgje opp ny IA-avtale. Kontakt er etablert med NAV, men NAV har foreløpig ikkje hatt kapasitet til å følgje opp og gi kommunen rettleiing.

I intervju blir det kommentert at det generelt bør leggjast til rette for heilskapleg og systematisk IA-arbeid i kommunen, ettersom dette arbeidet ikkje blir følgt opp i dag. Revisjonen får opplyst at arbeidsmiljøutvalet (AMU) ikkje fungerer slik det bør i Bokn. Det blir mellom anna peika på at det sjeldan blir gjennomført møte og at IA-arbeidet ikkje blir følgt opp av AMU. Revisjonen får opplyst at det er gjennomført tre møte i AMU i 2018, men at referat frå møta ikkje er ferdigstilt. Revisjonen får vidare opplyst at kommunen har mangla hovudverneombod ei stund. Det blir opplyst at AMU drøftar sjukefråværstal i møta.

Kommunen opplyser samtidig at aktivitetsmål og tiltak likevel blir følgde slik dei står skildra i handlingsplanen frå 2011-2013, og at dette også er tilfelle i skule og barnehage. Som eit døme på at handlingsplanen er gjeldande viser kommunen til at einingsleiarane (alle med personalansvar) i mai 2018 var på kurs med tema «Lovkrav i sjukefråværsoppfølging» i regi av Nav arbeidslivsenter, og at dette samsvarar med det eine kontinuerlege aktivitetsmålet under IA-mål 1 i Handlingsplanen om å gi leiarar opplæring i tema knytt til sjukefråvær.

Revisjonen får også opplyst at IA-dokumentet med mål og aktivitetsmål ikkje er kjent i barnehagen. I intervju blir det opplyst at barnehagen sidan hausten 2017 har gjennomført sitt eige tiltak, prosjektet «Reine hender» som har retta merksemda mot systematisk handvask hos tilsette og føresette. Styrar i barnehagen opplyser at ho ser at prosjektet har innverknad på korttidsfråværet blant dei tilsette i barnehagen.

3.3 Måloppnåing knytt til sjukefråvær

I Handlingsplanen for IA gjeldande frå 2011 til 2013 hadde Bokn kommune sett seg som mål å redusere sjukefråværet i kommunen frå 6 % til 5 % innan utgangen av 2013. Etter dette har kommunen ikkje justert

dette målalet. Det er ikkje sett egne måltal for dei ulike einingane i kommunen og revisjonen legg til grunn at målalet gjeld det samla sjukefråværet i kommunen.

Revisjonen har henta inn sjukefråværstal frå Kommunenes sentralforbund (KS) for å samanlikne Bokn med gjennomsnittet for kommunane i Noreg. Tabellen under viser oversikt over sjukefråværet i Bokn og gjennomsnittet for landet i perioden 4. kvartal 2017- 3. kvartal 2018:

Tabell 1 Sjukefråværet i Bokn og gjennomsnittet for landet i perioden 4.kvartal 2017- 3.kvartal 2018 – i prosent.

4.kvartal 2017- 3.kvartal 2018	Samla sjukefråvær	Legemeldt sjukefråvær	Eigenmeldt sjukefråvær	I arbeidsgjevar- perioden (1-16 dagar)	Utanfor arbeidsgjevar- perioden (over 16 dagar)
Kommunar i Noreg	9,84	8,45	1,39	4,19	5,65
Bokn kommune	8,36	7,42	0,94	3,45	4,91

Som det går fram av tabellen over var sjukefråværet i Bokn lågare enn gjennomsnittet for landet både når det gjeld samla sjukefråvær, legemeldt sjukefråvær, eigenmeldt sjukefråvær og korttids- og langtidssjukefråvær (sjukefråvær under og over 16 dagar). Det samla sjukefråværet på 8,36 % er likevel langt over målet på 5%.

Bokn kommunen har sendt over informasjon om sjukefråværet i skule og barnehage dei siste tre åra, som vist i tabell under.

Tabell 2: Sjukefråvær i skule og barnehage i Bokn kommune 2015 – 2018 – i prosent (kjelde: Bokn kommune).

Tidsrom	oktober 2015 – oktober 2016	oktober 2016 – oktober 2017	oktober 2017 – oktober 2018
Sjukefråvær skule (prosent)	6,1	4,2	7,8
Sjukefråvær barnehage (prosent)	8,0	13,0	5,8

Tabellen over viser at sjukefråværet i skulen gjekk ned frå 6,1 % til 4,2 % frå 2015/2016 til 2016/2017. Frå oktober 2017 til oktober i 2018 har sjukefråværet i skulen stige frå 4,2 % til 7,8 %. I barnehagen steig sjukefråværet frå 8 % til 13 % frå 2015/2016 til året etter. Det siste året har sjukefråværet i barnehagen gått ned frå 13 % til 5,8 %.

Revisjonen har elles fått opplyst at det samla sjukefråværet i 2018 var 4,8% i skulen og 7,6% i barnehagen. Skulen har dermed nådd sjukefråværs målet til kommunen i 2018, medan barnehagen ikkje har lukkast med dette. Variasjonen i tala viser at periodane som blir samanlikna spelar ei rolle for tala. Det er relativt få tilsette i skulen (34 tilsette) og barnehagen (15 tilsette) slik at sjukefråvær hos få personar kan få store utslag på tala.

3.4 Oversikt over sjukefråvær og årsakar til sjukefråvær

Bokn kommune opplyser at sjukefråværet i skule og barnehage dei siste tre åra i stor grad er knytt til langtidssjukefråvær og at ein stor del er grunna langvarig sjukdom hos tilsette. Det går vidare fram at

sjukefråværet i skule og barnehage dei siste tre åra ikkje er registrert som arbeidsrelatert sjukefråvær, men at kommunen likevel kjenner til at nokre av tilfella truleg er knytt til arbeidsplassen.

Revisjonen får opplyst at det er mogleg for leiarar å hente ut fráværstatistikk ned til individnivå i kommunen sitt personalsystem Visma. Systemet gir oversikt over ulike typar frávær. Av intervju går det fram at leiinga har oversikt over kven som har langtidsfrávær og kan få oversikt over personar med mykje korttidsfrávær for å følgje opp desse.

3.5 Oppfølging av sjukemeldte

I kommunen sin handlingsplan for IA er det sett opp fleire aktivitetsmål knytt til oppfølging av sjukemeldte. Det er vidare sett opp tiltak under kvart av aktivitetsmåla som skildrar korleis kommunen skal oppnå målet som er sett. Det står også ført opp kven som er ansvarleg for gjennomføringa og frist for tiltaka og/eller om det er ein kontinuerleg prosess i kommunen. Som nemnd var ikkje handlingplanen kjent i barnehagen og merksemda knytt til IA-arbeidet i kommunen har vore låg.

Bokn kommune har avtale om bedriftshelsetenester (BHT) gjennom AktiMed, og revisjonen har fått tilsendt kommunen sin samarbeidsplan for 2018 med bedriftshelsetenesta gjeldande for skule, kultur og barnehage. Planen inneheld prosjekt der kommunen kan be BHT om bistand. Revisjonen får opplyst at BHT deltar i dialogmøte med sjukemeldte.

Revisjonen får opplyst at kommunalsjef for tenester har retta merksemda mot oppfølging av sjukemeldte. Alle leiarar med personalansvar var på kurs i oppfølging av sjukemeldte ved NAV arbeidslivssenter i mai 2018. Vidare blir det opplyst at kommunalsjefen har utarbeidd laminerte plansjar til alle leiarar med ansvar for oppfølging av sjukemeldte med tydelige instruksjonar for korleis sjukemeldte skal følgjast opp i ulike fasar og kva spørsmål som kan bli stilt den enkelte arbeidstakar i dei ulike fasane.

Revisjonen får opplyst at kommunalsjef for tenester har enkeltvise møte med einingsleiarane med personalansvar kvar 14 dag der sjukefráværsoppfølging alltid står på agendaen. Kommunalsjef for tenester opplyser samtidig at ho ser at det er behov for at det blir jobba meir med temaet sjukefrávær i fellesskap på dei månadlege leiarmøta innan hennar ansvarsområde.

Revisjonen får opplyst at kommunen i arbeidet med å følgje opp sjukemeldte tilsette nyttar Nav sine oppfølgingsplanar og at tidsfristane som blir sett opp for til dømes dialogmøte blir etterlevd. Det går samtidig fram av intervju at det ved to tilfelle av planlagde langtidssjukemeldingar ikkje har blitt utarbeidd oppfølgingsplan fordi løpet for tilbakeføring til arbeid var lagt frå starten av sjukemeldingsperiodane.

Revisjonen får elles opplyst at tilrettelegging blir vurdert i kvart einskild tilfelle. Gjennom oppfølging av tilsette som er sjukemeldte har dei i kommunen erfart at tilrettelegging kan redusere fráværet, men understrekar at det i desse tilfella er viktig å gå i dialog med legar. Det er legane som skal skildre kva vedkomande i sjukemelding kan utføre/ikkje utføre av oppgåver på arbeidsplassen, og ut frå denne vurderinga har verksemda eit betre grunnlag for å legge til rette arbeidet for den sjukemeldte. Frå kommunen blir det opplyst at einingsleiarane er gode på å legge til rette arbeidet for arbeidstakarar og at dei i desse tilfella søker om tilretteleggingsmidlar gjennom Nav. Kommunen opplyser at det ikkje har vore registrert avvik knytt til oppfølging av sjukemeldte i skule eller barnehage dei siste tre åra.

4. Vurdering

Bokn kommune hadde i perioden 2011-2013 sett overordna mål med tilhøyrande tiltak for arbeidet med å førebygge og følgje opp sjukefråvær i samsvar med samarbeidsavtalen for eit meir inkludertande arbeidsliv som kommunen har inngått med Nav. Undersøkinga viser samtidig at Bokn kommune ikkje har følggt opp IA-avtalen for perioden 2014-2018 og mellom anna utarbeidd handlingsplan med tiltak saman med dei tilsette. Dette er etter revisjonen si vurdering ikkje tilfredstillande. Manglande oppfølging av IA-avtalen inneber at kommunen ikkje har evaluert og etablert nye og/eller oppdaterte mål og tiltak i sjukefråværsarbeidet.

Revisjonen vil understreke at det er viktig at kommunen sikrar at AMU fungerer tilfredstillande. Dette inneber at det blir sikra at kommunen har valt hovudverneombod og at det blir skrive referat innan rimeleg tid etter møta. Revisjonen vil understreke viktigheita av å forankre sjukefråværsarbeidet i AMU i samsvar med arbeidsmiljølova.

Som nemnd over har kommunen utarbeidd mål for sjukefråværsarbeidet i kommunen for perioden 2011-2013. Det var ikkje utarbeidd særskilte mål og tiltak for sjukefråværsarbeidet i skule og barnehage verken for denne perioden eller seinare. Revisjonen meiner kommunen som ledd i helse-, miljø- og tryggleiksarbeidet bør vurdere å utarbeide eigne mål og tiltak knytt til sjukefråvær i barnehage og skule slik at desse er tilpassa verksemdene.

Når det gjeld måloppnåing viser undersøkinga ein del variasjon i sjukefråværet innan skule og barnehage i Bokn dei siste åra. Einingane har få tilsette slik at enkeltpersonar sitt fråvær får stor innverknad på sjukefråværstala. I 2018 var det samla sjukefråværet 4,8% i skulen og 7,6% i barnehagen. Skulen har derfor i denne perioden nådd sjukefråværs målet slik dette var sett i handlingsplanen frå 2011-2013 om 5 % fråvær eller lågare, medan barnehagen ikkje lukkast med dette i 2018.

Basert på informasjonen som kjem fram i undersøkinga er det revisjonen si vurdering at kommunen har god oversikt over sjukefråværet og årsakene til sjukefråvær i skule og barnehage. Revisjonen meiner vidare at Bokn kommune har sett i verk gode tiltak for å sikre at sjukemeldte blir følggt opp i samsvar med regelverket både ved gjennomføring av kurs for alle leiarar med personalansvar, fast oppfølging av leiarar knytt til sjukefråvær og utarbeiding og distribusjon av informasjonsplansje.

5. Konklusjon og tilrådingar

Undersøkinga viser at Bokn kommune har god oversikt over sjukefråværet og årsakene til sjukefråvær i skule og barnehage. Revisjonen meiner vidare at Bokn kommune har sett i verk gode tiltak for å sikre at sjukemeldte blir følgt opp i samsvar med regelverket.

Samtidig meiner revisjonen at det ikkje er tilfredstillande at kommunen ikkje har følgt opp IA-avtalen for perioden 2014-2018. Det er ikkje utarbeidd handlingsplan med tiltak saman med dei tilsette som ledd i oppfølginga av avtalen, og målsettingar for sjukefråværsarbeidet er ikkje oppdaterte. Revisjonen vil vidare understreke viktigheita av at kommunen sikrar at arbeidsmiljøutvalet (AMU) fungerer tilfredstillande. Per februar 2019 har kommunen ikkje hovudverneombod og det er ikkje skrive referat frå dei tre møta AMU hadde i 2018.

Basert på funn og vurderingar i undersøkinga tilrår revisjonen at Bokn kommune

1. Sikrar systematisk oppfølging av IA avtalen i samsvar med gjeldande avtale
2. Sikrar at målsettingar for sjukefråværsarbeidet er oppdaterte, og vurderer å utarbeide eigne mål og tiltak knytt til sjukefråvær i barnehage og skule slik at desse er tilpassa verksemdene
3. Sikrar at hovudverneombod blir valt og at det blir skrive referat frå møta i arbeidsmiljøutvalet

Vedlegg 1: Høyringsuttale

Rådmannen skriv følgjande i sin høyringsuttale (e-post til revisjonen 6.mars 2019):

Hei,

Viser til mottatt forvaltningsrevisjon av sjukefråvær i skule og barnehage til verifisering og høyring.

Rapporten har vore vidaresend kommunalsjef tenester for gjennomgang og kommentar.

Kommunalsjef tenester har ingen kommentar til rapporten.

Rådmannen har forøvrig heller ikkje merknader til rapporten.

Mvh

Jan Erik Nygaard

Rådmann Bokn kommune

Vedlegg 2: Sentrale dokument og litteratur

Lov og forskrift

- Arbeids- og sosialdepartementet: Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljølova). LOV-2005-06-17-62
- Arbeids- og sosialdepartementet: Lov om folketrygd (folketrygdlova). LOV-1997-02-28-19
- Arbeids- og sosialdepartementet: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskrifta). FOR-1996-12-06-1127
- Arbeids- og sosialdepartementet: Forskrift om føring av statistikk over sykefravær og fravær ved barns sykdom. FOR-1997-03-25-272

Lovforarbeid, rettleiarar med vidare

- Arbeids- og velferdsetaten (NAV): Veiledning for føring av statistikk over sykefravær og fravær ved barns sykdom. 12.08.2011
- Arbeids- og velferdsetaten (NAV): Slik følger du opp sykmeldte. Publisert 21.10.2014, sist endra 13.11.2018
- Arbeids- og sosialdepartementet: Intensjonsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen). 04.03.2014 – 31.12.2018

Dokument frå Bokn kommune

- Handlingsplan for IA 2011-2013

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	18.03.19	3/19
Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

OPPFØLGING AV ÅRSOPPGJERSBREV FOR REKNESKAPSÅRET 2017

Vedlegg: Deloitte sitt brev nr 1 – 2018 Bokn (årsoppgjersbrev, dagsett 22.05.18)

Bakgrunn

Kontrollutvalet vedtok samrøystes i møtet 22.05.18, sak 9/18 følgjande:

Kontrollutvalet ber rådmannen gje ei tilbakemelding til utvalet innan 1. november på korleis merknadane i revisjonsrapporten er følgt opp.

Etter forskrift § 8 skal kontrollutvalet sjå etter at revisjonen sine merknader i revisjonsmelding og i årsoppgjersbrev blir følgt opp:

«Når revisor påpeker forhold i årsregnskapet,, skal kontrollutvalget påse at dette blir fulgt opp.»

Grunnlaget for handsaminga av Bokn kommune sitt årsrekneskap for 2017 var rekneskapen med notar, rådmannen sin årsrapport og revisor si revisjonsmelding dagsett 22.05.18, som blei skreven ut i møtet. Totalt sett blei rekneskapen for 2017 gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk (driftsoverskot) på kr 5,6 mill. kr. Det utgjør 5 % driftsinntektene.

Revisor skreiv ut rein melding, dvs utan atterhald eller presiseringar, men tok opp i nummerert brev (årsoppgjersbrev eller revisjonsrapport) følgjande forhold:

- manglar i anleggsregisteret,
- investeringsrekneskapen stemmer dårleg med budsjettet,
- mangalande budsjettreguleringar,
- manglande oppdatering av finansreglementet frå 2010.

Sekretariatet oppmoda kontrollutvalet til å følgje opp det som kom fram i brevet ved å setje frist til 1. september for tilbakemelding om kva leiinga vil gjere med merknadene. Kontrollutvalet valde å skyve frista til 1. november.

Sekretariatet etterlyste tilbakemelding i haust og og på nyåret, og i e-post 05.03.19 skriv kommunalsjef tenester følgjande til sekretariatet:

.

Tilbakemelding:

Manglar i anleggsregisteret er fortsatt ikkje ajour. Dette er ein omfattande jobb som ein ikkje har hatt kapasitet til å gjera når bemanninga har vore redusert med ein 60 % stilling (av 2,6).

Investeringsrekneskapen. Her er budsjettendringane tatt inn i større grad enn tidlegare, det store avviket gjeld kompensasjon for mva som hverken er budsjettert som utgift eller inntekt.

I driftsrekneskapet har ein også fått med dei fleste budsjettendringane, det som er avviket her er tilskudd som den enkelte seksjon søker om til fylket eller departement, og som ikkje vert tatt med i dei kvartalsvise budsjettkontrollane. Dette har ein forsøkt å skjerpe inn og vonar at det vil betre seg i kommande år.

Nytt finansreglement vart vedtatt i kommunestyret den 18/12, sak 63/18.

Sekretariatet har gjort kommunalsjef, med kopi til rådmannen, merksam på at tilbakemeldinga må journaliserast og rådmannen bør godkjenne tilbakemeldinga. Dette ikkje motteken, men sekretariatet vel å leggje fram saka med overenemnde tilbakemelding.

Når det gjeld innhaldet i tilbakemeldinga, har sekretariatet forståing når det gjeld oppfølging av anleggsregisteret. Når det gjeld budsjettendringar er dette delvis tatt tak i og finansreglementet er no blitt oppdatert.

Revisor og rådmenn får kommentere saka nærare i møtet

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Bokn kontrollutval tar rådmannen sin tilbakemelding på oppfølging av revisor sine merknader til årsrekneskapen 2017 til orientering.

Aksdal, 11.03.19

Toril Hallsjø

Dagleg leiar/utvalssekretær

Bokn kommune
5561 BOKN

Haugesund, 22. mai 2018

Att: Kontrollutvalget
Kopi: Rådmann

Revisjonsrapport nr 6

(journalføres)

REVISJONSRAPPORT FOR ÅRSREGNSKAPET 2017

Vi er nå i ferd med å avslutte revisjonen av årsregnskapet for Bokn Kommune for 2017. Vi vil i denne forbindelse knytte noen kommentarer til vårt arbeid og det fremlagte årsregnskap. Revisjonsrapportens formål er å gi en oppsummering av vesentlige forhold som vi er blitt kjent med i løpet av revisjonen.

I vår revisjon har vi gjennomført de revisjonshandlinger vi har ansett nødvendig for å få bekreftet at årsregnskapet ikke inneholder vesentlige feil eller mangler.

Etter vår mening har samarbeidet med kommunens ledelse og øvrig personale vært godt. Vi har fått den assistanse og de opplysninger vi har bedt om.

Kommunens ledelse er ansvarlig for å etablere og opprettholde en tilfredsstillende intern kontroll, herunder sørge for at regnskapsføringen er i samsvar med lov og forskrifter og at formuesforvaltningen er ordnet på betryggende måte.

Vi gjør oppmerksom på at vår gjennomgang av den interne kontroll er begrenset til den gjennomgang vi er pliktige til å utføre iht. god revisjonsskikk.

Vi konstaterer at det spesielt i forbindelse med ferieavvikling, er vanskelig å få til en tilfredsstillende arbeidsdeling i en liten kommune med få ansatte i økonomiavdelingen. Vi anbefaler at risikoen knyttet til manglende arbeidsdeling gjennomgås, og at det etableres kompenserende kontroller for å redusere risikoen for misligheter og feil.

Revisjonen gjennom året

Ved interimrevisjonen har vi på noen utvalgte regnskapsområder kartlagt og testet om vesentlige interne kontroller har fungert i heile regnskapsperioden. I tillegg har vi

benyttet analyser og kontrolltester som grunnlag for å vurdere kvaliteten på regnskapet. Videre har vi utført kontroll av vesentlige inntekts- og kostnadsposter i regnskapet. Vi har ikke avdekket forhold som var av en slik karakter eller størrelse at de fører til usikkerhet knyttet til det fremlagde årsregnskapet.

Revisjonen av årsoppgjøret

Ved vår revisjon av årsoppgjøret har vi lagt vekt på kontroll av fullstendighet av inntekter og gjeld, og gyldighet av eiendeler og kostnader.

Dokumentasjonen på årsregnskapet som er blitt lagt fram for revisjon har hatt tilfredsstillende kvalitet.

Vi har ved våre revisjonshandlinger ikke funnet vesentlige formelle eller materielle feil i det fremlagte regnskap som ikke er korrigert i det endelige regnskapet.

Bokføringsloven og dokumentasjon av regnskapet

Bokføringsloven (Lov 2004-11-19 nr 73) og bokføringsforskriften (Forskrift 2004-12-01 nr. 1558) ble fra 1. januar 2011 gjeldende for kommuner og fylkeskommuner, samt kommunale og fylkeskommunale selskap. Det betyr at disse må følge alle reglene i bokføringsloven § 2 til § 14. Videre må bokføringsforskriften kapittel 2 til 7 følges.

Bokføringslova med forskrifter inneholder enkelte nye krav samt viderefører en rekke krav fra tidligere lover og forskrifter. På flere områder betyr loven en innstramming jamført med tidligere praksis. Bokføringsloven § 4 gir 10 grunnleggende bokføringsprinsipp som skal følges.

Ved utarbeiding av årsregnskap skal det etter bokføringsloven § 11 være dokumentasjon av alle balanseposter i regnskapet uten de som er ubetydelige.

Generelt er det fremlagt tilfredsstillende dokumentasjon på balanseposter, men på enkeltområder er det fortsatt forbedringspotensial vedrørende kvalitet på dokumentasjonen.

Anleggsregister

Revisor har heller ikke i år mottatt oppdatert anleggsregister, og informasjonen i note 12 Anleggsmidler, er ikke dekkende for balanseførte verdier. Vi har fått opplyst at tomteverdier for videresalg ikke er tatt inn note, og at dette utgjør differansen mellom informasjon i note og balanseførte verdier.

Vi ber om at det pr 31.12. foreligger et oppdatert anleggsregister og anbefaler at det gjøres en ny vurdering av ikke avskrivbare driftsmidler.

Investeringsregnskap

Det er fortsatt betydelige avvik mellom regnskap og budsjett i investeringsregnskapet. Vi har fått opplyst at dette skyldes at prosjekter går over flere år og resterende midler er satt på fond og brukt til å finansiere forbruket kommende år uten at dette er reflektert i budsjettet.

Revisjonen minner om at det i 2011 kom en ny veileder for budsjettering av investeringer og avslutning av investeringsregnskapet. Veilederen bygger på rammene og prinsippene i gjeldende lov og forskrift, og vi anmoder om at Bokn kommune for framtiden innretter seg i tråd med veiledningen.

Budsjettregulering og avslutning av regnskapet

Årets avslutning av driftsregnskapet viser avvik fra regulert budsjett. Bruk av fjorårets mindreforbruk er vedtatt disponert til disposisjonsfond i sak 25/17, uten at dette er fulgt opp med budsjettendringer. Det blir dermed avvik i forhold til regulert budsjett som presenteres i årsregnskapet.

Administrasjonen har ikke fulgt opp kommunestyrets vedtak om en mindre overføring til investeringsregnskapet.

Det er opplyst i note 20 at avsetning til bundne fond i tråd med selvkostregnskapet vil bli utført etter at regnskapet vedtas av kommunestyret. Det er vanlig praksis at dette utføres av administrasjonen i forbindelse med avslutning av regnskapet, da dette ikke er noe som kommunestyret kan velge å unnlate. Presentert regnskap tar dermed ikke hensyn til lovpålagt avsetning til selvkostfond på ca kr 108.000 for 2018.

Finansreglement

Revisjonen minner om at i henhold til forskrift skal «reglementet vedtas minst en gang i hver kommunestyreperiode». Denne bestemmelsen er ikke overholdt av Bokn kommune.

Dersom noe skulle være uklart i framstillingen ovenfor, eller at det er behov for hjelp i forbindelse med konkretisering og gjennomføring av tilrådte tiltak eller andre forhold, står vi gjerne til tjeneste.

Endelig utgave av regnskap og årsmelding ble oversendt revisjonen 15.5.2018 og er således avlagt for seint.

Med vennlig hilsen
Deloitte AS

Else Holst-Larsen
statsautorisert revisor

Bokn kommune
Postmottak (via e-post)

5561 BOKN

Dykkar ref.	Dykkar dato	Vår ref.	Dato
		19/054/212/tha	29.01.19

PÅMINNING OM VEDTAK I KONTROLLUTVALET – MERKNADAR I REVISJONSRAPPORT FRÅ REVISOR TIL REKNESKAPEN FOR 2017

Sekretariatet vil minne om brev av 04.06.18 med oversending av vedtak i kontrollutvalet i sak 9/18 om rekneskapen for 2017.

Kontrollutvalet gjorde følgjande vedtak i saka:

*Kontrollutvalet ber rådmannen gje ei **tilbakemelding til utvalet innan 1. november** på korleis merknadane i revisjonsrapporten er følgt opp.*

Vedlagt følger særutskrift fra møtet i Bokn kontrollutval 22.05.18, sak 9/18.

Forhold som er omtalt er: manglar i anleggsregisteret, investeringsrekneskapen stemmer dårleg med budsjettet, manglande budsjettreguleringar og oppdatering av finansreglement frå 2010.

Sekretariatet hadde tilrådd frist til 1. september, men utvalet valte å setje ei frist til 1. november. Det var ikkje kome tilbakemelding til utvalet sitt møte 07.11.18, og heller ikkje nokon tilbakemelding no på nyåret.

Sekretariatet ber om å få tilsendt svar då tilbakemeldinga då vil bli lagt fram for kontrollutvalet i møtet 13. februar. Etter lova skal saksdokumenta bli sendt ut ei veke før og sekretariatet treng også tid til si handsaming, så seinast frist er **neste veke, 5. februar.**

Med helsing
Toril Hallsjø (sign)
Dagleg leiar

Vedlegg: Særutskrift 9/18

Kopi: Oppdragsansvarleg revisor Else Holst-Larsen
Ordførar

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	18.03.19	4/19
Kommunestyret	14.05.19	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

KONTROLLUTVALET - ÅRSMELDING 2018

Vedlegg: Utkast til årsmelding for 2018

Saksorientering:

I følge kommuneloven § 77 pkt 6 skal "kontrollutvalget rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget".

Utkast til årsmelding for kontrollutvalet si verksemd i 2018 følgjer vedlagt. Den er sett opp etter omtrent same mal som tidligare årsmeldingar.

Årsmeldinga summerer opp utvalet sin aktivitet i 2018 og gir eit samandrag av dei hovedsaker som utvalet har hatt til handsaming gjennom året. Årsmelding gjer dessutan ei total oversikt over alle saker til handsaming og saker til orientering.

Årsmeldinga vert lagt fram for kommunestyret til orientering etter at kontrollutvalet har godkjent den. Eventuelle endringar som måtte komme frå utvalet vil bli innarbeida før den blir vidaresendt.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

Bokn kontrollutval godkjenner årsmelding for 2018 (med eventuelle endringar som kjem fram i møtet).

OG INNSTILLING:

Bokn kommunestyre tek kontrollutvalet si årsmelding 2018 til orientering.

Aksdal, 11.03.19

Toril Hallsjø

Dagleg leiar/utvalssekretær

BOKN KOMMUNE

KONTROLLUTVALET ÅRSMELDING 2018

Foto: T. Hallsjø

KONTROLLUTVALET
BOKN KOMMUNE

INNLEIING

Kontrollutvalet si årsmelding er ei tilbakemelding til kommunestyret om utvalet si verksemd og kva saker og oppgåver som er tatt opp og handsama i 2018.

I følgje kommunelova § 77 pkt. 6 skal **”kontrollutvalget rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret”**.

1. KONTROLLUTVALET SITT FØREMÅL

Kontrollutvalet er eit lovpålagt organ som skal på vegne av kommunestyret syte for tilsynet med forvaltninga av kommunen (rekneskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon) og selskap som kommunen eig (selskapskontroll). Utvalet skal også sjå til at revisjonen fungerer på ein trygg måte. Ordninga er heimla i kommunelova og forskrift om kontrollutval.

Kontrollutvalet er ikkje underlagt andre organ enn kommunestyret og rapporterer og innstiller til dette. Utvalet har eige reglement, vedtatt av kommunestyret i 2012 og det blei sist revidert i 2014.

2. MEDLEMMENE I UTVALET

Kommunestyret sjølv vel medlemmene til kontrollutvalet. Kontrollutvalet skal ha minst tre medlem, (ny lov vil krevje fem). Etter § 77 nr 1 i kommunelova skal minst eit av medlemmer veljast mellom representantane i kommunestyret. Tilsette i kommunen er utelukka frå val til kontrollutvalet. Utvalet kan heller ikkje vere valt inn i andre utval.

For perioden 2015 - 2019 valde kommunestyret hausten 2015 følgjande medlemmer:

	<u>Faste medlemmer</u>	<u>Varamedlemmer:</u>
Leiar	Lars Øyvind Alvestad (Ap))	Zuzanna Ufnal (Ap)
Nestleiar	Jørn Hansen (Uavhengig)	Tom-Inge Aksdal (H)
Medlem	May Jorunn Vatnaland (Sp)	Johannes Nilssen (Sp)

Jørn Hansen sit også i kommunestyret. Leiar og nestleiar i kontrollutvalet har møte- og talerett i kommunestyret, når utvalet sine saker blir handsama.

Ordføraren har møte- og talerett i utvalet. Han møtt to gonger i 2018. Rådmannen har ikkje møterett, men kan bli invitert/kalla inn av utvalet. Han har sjølv møtt tre gonger, medan kommunalsjef forvaltning, drifts- og eigedomssjefen og IT-sjefen har møtt ein gong.

Møta vert gjort kjent på kommunen sine nettsider og sekretariatet sine heimesider. På desse stadene vert også sakspapira og protokollar lagt ut.

3. AKTIVITETEN I KONTROLLUTVALET I 2018

Kontrollutvalet har hatt **4** (3) møte, fordelt på to møte om våren og to møte på hausten. Kontrollutvalet sine møte er opne for publikum og presse med unnatak av når det er heimel i lov om å lukke. Utvalet held sine møte i møterommet i 1. etasje på Boknatun.

Utvalet har hatt **21** (15) saker til handsaming der 3 (4) av sakene er vidaresendt til kommunestyret. Det er **37** (29) saker som er blitt lagd fram til orientering. Samla oversikt over saker og orienteringssaker følger som vedlegg til årsmeldinga.

Utvalsleiar deltok på Kontrollutvalskonferansen i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) på Gardermoen i februar. Ingen av medlemmane deltok på konferansen til Forum for kontroll og tilsyn i juni eller dagskonferansen for kontrollutval i Rogaland i Sandnes i november.

4. KONTROLLUTVALET SINE HOVUDOPPGÅVER

Kontrollutvalet har oppgåver knytte til internt tilsyn og kontroll gjennom rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

4.1 REKNESKAPSREVISJON

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunen sin årsrekneskap vert revidert på ein trygg måte. Kontrollutvalet skal også halde seg orientert om revisjonsarbeidet og sjå til at det går føre seg i samsvar med lov og føresegner, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalet sine instruksar.

Kontrollutvalet handsama årsrekneskapen for 2017 i møtet 22.05.18. Totalt sett blei rekneskapen for 2017 gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk/overskot med kr 2 850 545. Kontrollutvalet kom med mellom anna følgjande merknad:

Kontrollutvalet har merka seg at årsrekneskapen viser eit positivt netto driftsresultat med 5,6 mill. kr som utgjør 5,% av driftsinntektene. Det er godt over teknisk berekningsutval sin tilrådde resultatmargin på 1,75%.

Den økonomiske situasjonen for kommunen må likevel vurderast nøye framover da kommunen sin økonomi er sårbar når gjeld rammetilskott, eigedomsskatt og innbyggjartal.

Kontrollutvalet har merka seg at revisjonen har kommentert at endeleg rekneskap og årsmelding er oversendt 15.05.18 og såleis avlagt altfor seint etter fristar i lov og forskrifter og forsvarleg sakshandsaming.

Kontrollutvalet vil oppfordre at kommunestyret ber administrasjonen følge opp og sette inn ressursar knytte til dei forhold som er omtalt i revisor sin revisjonsrapport/brev nr 6.

Revisjonsmeldinga blei skriven ut i møtet, etter at administrasjonen slutta seg til revisor si tilråding til å følge reglane for avslutning av årsrekneskap når det gjaldt avsetning/bruk av disposisjonsfond.

Kontrollutvalet vedtok, igjen, at rådmannen skulle gje ei tilbakemelding til utvalet innan 1. november på korleis merknadene i revisjonsrapporten var følgt opp. Frist blei ikkje halden og er etterlyst.

4.2 FORVALTNINGSREVISJON

I følge kommunelova skal kontrollutvalet sjå til at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon av den kommunale verksemda. Kontrollutvalet skal minst ein gong i valperioden utarbeide ein plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Bogn kommune sin plan for 2016-2020 blei vedteken av kommunestyret i møte 15.11.16, sak 59/16. I planen er det tatt inn fem prioriterte prosjekt og elleve uprioriterte prosjekt.

Utvalet bestilte i februar forvaltningsrevisjonsprosjekt om temaet «Sjuefråver i skule og barnehage». Ramma vart sett til 76 timar. Rapport skulle ha vore klår til hausten, men pga at revisor ikkje hadde fått tilsendt dei naudsynte dokumenta, vil rapporten fyrst bli lagt fram for utvalet våren 2019. Utvalet bestilte nytt prosjekt i november og dette prosjektet skal omhandle «Rus- og psykiatritenesta». Også dette prosjektet blei sett til 76 timar, og rapporten skal vere klår før mai 2019.

I kommunestyrevedtak 07.11.17, sak 48/17 blei det sett 12 månader for oppfølging av rapport «Plan, byggesak og eigedom». Pkt. 3 lød følgjande:

Rådmannen gir tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølginga av rapporten og korleis den nye avtalen frå 01.09.17 med Karmøy kommune fungerer, innan 12 månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.

Utvalet hadde ikkje fått tilbakemelding til november 2018, men vil følge dette opp i 2019.

4.3 SELSKAPSKONTROLL

I følge kommunelova er kontrollutvalet pålagt og sjå til at det vert ført kontroll med forvaltninga av kommunen sine interesser i selskap m.m. Kontrollutvalet skal også utarbeide ein plan for gjennomføring av selskapskontroll. Plan for 2016-2020 og retningslinene for slik kontroll blei vedtatt av kommunestyret i møte 15.11.16, sak 58/16 på bakgrunn av ei overordna analyse.

Samordna selskapskontroll av Karmsund Havn IKS blei vedteken og gjennomført i 2018. Rapport ble lagt fram for kommunestyret i juni, 19.06.18, sak 25. Det blei sett 12 månader for frist for tilbakemelding.

4.4 TILSYN MED REVISOR

Tilsyn med revisjonen blir gjennomført ved gjennomgang av revisjonens planer og rapporter. Utvalet innhentar kvart år uavhengighetserklæring frå ansvarleg revisor. Revisor har møte- og talerett i utvalet sine møte..

Deloitte AS er kommunen sitt revisjonsselskap. Avtalen gjeld frå 01.07.16 til 31.06.20 med opsjon til å forlengje avtalen med to år. Oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor er partner Else Holst-Larsen. Ho har møtt i tre møte i 2018. Forvaltningsrevisorane held til i Bergen, og har i haust vore tilgjengeleg via telefon.

Deloitte AS har lagt fram uavhengighetserklæring, presentert plan for revisjonsarbeidet, orientert om interimrevisjonsarbeidet og lagt fram prosjektplan for forvaltningsrevisjon om «Sjukefråver i skule og barnehage» og prosjektplan om «Rus- og psykiatritenesta». Arbeidet med rapporten er, som tidlegare omtalt, blitt forsinka.

4.5 TILSYN MED FORVALTNINGA

Tilsyn med forvaltninga er gjennomført ved at utvalet har fått orienteringar frå rådmann om spørsmål og saker som utvalet har tatt opp.

Utvalet har i 2018 fått orientering om dei nye personvernreglane og kommunen sitt arbeid knytt til personvernlova og GDPR-forordning i maimøtet, etter ønske frå utvalet.

Utvalet bad i septembermøtet om en orientering om kommunen sine rutinar og planar for vedlikehald av bygg og anlegg til novembermøtet. Rådmanen hadde med seg drifts- og eigedomssjefen til møtet. Det kom fram at kommunen hadde inga vedlikehaldsplan, men kvart konkrete prosjekt vart omtalt i budsjett og økonomiplan. Utvalet peika på at det var viktig med dokumentasjon for overføring av kompetanse om bygga.

Rådmannen orienterte i same møtet om budsjettsituasjonen og om at i 2018 ville budsjetthandsaminga bli forsinka.

Det har elles i 2018 ikkje vore nokon innbyggjarar som har tatt kontakt med utvalet med ønskje om det vert sett fokus på eit emne eller konkret sak.

4.6 BUDSJETT/REKNESKAP FOR TILSYN OG KONTROLL

	REGNSKAP 2017	KU SITT BUDSJETT 2018	VEDTATT BUDSJETT 2018	REGNSKAP 2018
Godtgjersle, kurs, m.m	41.991	58.000	49.800	25 476
Revisjonstenester	184.828	185.000	185.000	211 383
Sekretariatstenester	109.000	112 000	115 000	112 000
Sum utgifter eks. mva	335.819	355.000	349 800	348 859

Kontrollutvalet sitt framlegg til budsjett for 2019 var på kr 362.000, med kr 58.000 til utvalet, kr 189.000 til revisjon og kr 115.000 til sekretariatstenester.

4.7 SEKRETARIATET FOR KONTROLLUTVALET

Kommunane er pålagt å ha eit kontrollutvalssekretariat som er uavhengig, dvs. ikkje knytte opp mot rådmann eller revisjon. Haugaland Kontrollutvalssekretariat IKS blei etablert frå 2005 og vore i drift i 14 år.

Selskapet er eid av 10 kommunar og oppgåvene blir ivaretatt av to tilsette. Sekretariatet har, i tillegg til kontakt og samarbeid med utvala, administrasjon og politisk leiing, samarbeid med tre revisjonsselskap, andre interkommunale selskap i regionen og sekretariata i Rogaland, Hordaland og Agder.

Fast utvalssekretær har vore dagleg leiar Toril Hallsjø. Sekretariatet har eigne heimesider, www.kontrollutvalgene.no, kor mellom anna alle sakskart, protokollar og rapportar blir lagd ut fortløpande.

Frå Bokn kommune er Daghild G. Alvestad valt til representantskapet i IKSet med Lillian Grønnestad som varamedlem. Alvestad møtte på representantskapsmøtet 23.04.18.

5. OPPSUMMERING

Møteaktiviteten har i 2018 vore som tidlegare år, men det har ikkje blitt lagt fram nokon forvaltningsrevisjonsrapport som planlagt, då denne er blitt forsinka. Det er tinga nytt prosjekt, som skal vere klår i 2019. Det har vore tinga og gjennomført selskapskontroll av Karmsund Havn IKS. Utvalet har bede om informasjon om personvernlova og om vedlikehald av bygg og anlegg. Administrasjonen har elles gjort greie for rekneskap, budsjett og andre aktuelle saker.

Bokn, 18.03.19

Lars Øyvind Alvestad
leiar

Jørn Hansen
nestleiar

May Jorunn Vatnaland
medlem

OVERSYN OVER SAKER – BOKN KONTROLLUTVAL 2018**Saker til handsaming:**

- 1/18 Godkjenning av protokoll frå møtet 18.10.17
- 2/18 Deltaking i selskapskontroll – Karmsund Havn IKS
- 3/18 Val av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt i 2018
- 4/18 Kontrollutvalet si årsmelding 2017
- 5/18 Referat- og orienteringssaker 28.02.18

- 6/18 Godkjenning av protokoll frå møtet 28.02.18
- 7/18 Personvernlova og konsekvensar for kommunen med ny GDPR-forordning
- 8/18 Prosjektplan – forvaltningsrevisjon - « Sjukefråver i skule og barnehage»
- 9/18 Årsrekneskapen 2017 for Bokn kommune – kontrollutvalet sin uttale
- 10/18 Selskapskontroll – rapport - Karmsund Havn IKS
- 11/18 Referat – og orienteringssaker 22.05.18

- 12/18 Godkjenning av protokoll frå møtet 22.05.18
- 13/18 Revisor sin egenerklæring for 2018
- 14/18 Budsjett for 2019 – kontroll og tilsyn – utvalet si innstilling
- 15/18 Val av nytt prosjekt for 2019
- 16/18 Referat – og orienteringssaker 05.09.18

- 16/18 Godkjenning av protokoll frå møtet 17.09.18
- 17/18 Rutinar og planar for vedlikehald av kommunale bygg og anlegg
- 18/18 Prosjektmandat – forvaltningsrevisjon – «Rus- og psykiatritenesta»
- 19/18 Revisjonsplan for rekneskapsåret 2018
- 20/18 Møteplan for 2019 - kontrollutvalet
- 21/18 Referat – og orienteringssaker 07.11.18

Referat- og orienteringssaker 2018

1. Statusrapport pr. februar 2018
2. Kommunestyrevedtak 07.11.17, sak 48 – Forvaltningsrevisjonsrapport «Plan, byggesak og eigedom»
3. Teneste 1100 Kontroll og revisjon – rekneskap 2017 og budsjett 2018
4. Årsrapport og skatterekneskap 2017 - skatteoppkrevjaren for Bokn kommune
5. Kontrollrapport 2017 vedk. skatteoppkrevjaren for Bokn kommune
6. Fylkesmannen i Rogaland – Informasjon om statleg tilsyn med kommunane i 2018
7. Rapport/evaluering frå Kontrollutvalskonferansen 07.- 08.02.18 på Gardermoen
8. Protokoll frå representantskapsmøte Haugaland Vekst IKS 15.12.17
9. Protokoll frå representantskapsmøte i HIM IKS 15.12.17
10. Invitasjon frå Forum for Kontroll og Tilsyn – fagkonferanse 29.-30.05.18 på Gardermoen

11. Statusrapport pr. mai 2018
12. Representantskapsmøtet 18.04.18 - Interkommunalt Arkiv Rogland IKS
13. Representantskapsmøtet 20.04.18 - Haugaland Vekst IKS
14. Representantskapsmøtet 23.04.18 - Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
15. Hamnerådsmøtet 26.04.18

16. Innkalling til repr.skapsmøte 23.05.18 – Haugaland Interkommunale Miljøverk IKS
17. Innkalling til generalforsamling 11.06.18 – Haugaland Kraft AS
18. Kommunal Rapport 05.02.18 – Bernt svarer: Taushetsplikt og lukket møte
19. Kommunal Rapport 07.05.18 – Bernt svarer: Komitémøte kan være fjernmøte
20. NKRF- veileder «God skikk og praksis for kontrollutvalgssekretariatene»
21. FKT - veileder «Hva kan kontrollutvalgene forvente av oppgaveutførelse og kompetanse fra sekretariatene»
22. NKRF – framlegg til ny kommunelov bidrar til styrka eigenkontroll

23. Statusrapport pr. september 2018
24. Generalforsamlingsprotokoll 11.06.18 – Haugaland Kraft AS
25. Komm.styrevedtak 19.06.18, sak 22, Kontrollutvalet si årsmelding 2017
26. Komm.styrevedtak 19.06.18, sak 23, Godtgjersle for folkevalde – hausten 2019
27. Komm.styrevedtak 19.06.18, sak 25, selskapsrevisjon- Karmsund Havn IKS – rapport
28. Kommunal Rapport 12.08.18 – Debattinnlegg av NKRF- leder – «Tillit og kontroll»
29. Statusrapport pr. oktober 2018
30. Deloitte – framdrift i forvaltningsrevisjon om sjukefråvær i skule/barnehage 16.10.18
31. Haugesunds Avis sin leder 05.09.18 om selskapskontroll av Karmsund Havn IKS
32. Kommunaldepartementet 26.06.18 – svar på henvending om møteoffentligheit
33. Kommunal rapport – professor Bernt svarar – retten til å stille spørsmål til ordførar
34. Kommunaldepartementet 15.10.18 – avlysing av møter i folkevalte organ
35. Haugaland Kraft AS – innkalling til ekstraordinær generalforsamling 26.11.18
36. HIM IKS – innkalling til representantskapsmøte 28.11.18
37. Haustkonferansen 2018– Forum for kontrollutval i Rogaland – 22.11.18 - påmelding

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	18.03.19	5/19
Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 18.03.19**Vedlegg:**

1. Statusrapport pr. mars 2019
2. Påminning om oppfølging av forvaltningsrev.rapport frå 2017 vedk. avtalen med Karmøy
3. Teneste 1100 Kontroll og revisjon – rekneskap 2018 og budsjett 2019
4. Årsrapport og skatterekneskap 2018 - skatteoppkrevjaren for Bokn kommune
5. Kontrollrapport 2018 vedk. skatteoppkrevjaren for Bokn kommune
6. Fylkesmannen i Rogaland – Informasjon om statleg tilsyn med kommunane i 2019
7. Protokoll frå representantskapsmøte i HIM IKS 28.11.18
8. Protokoll frå representantskapsmøte Haugaland brann og redning IKS 28.11.18
9. Protokoll frå representantskapsmøte Haugaland Vekst IKS 20.12.18
10. Generalforsamlingsprotokoll 21.01.19 – Haugaland Næringspark AS
11. Revisjonsavtalen – bruk av opsjon eller ny anbudsrunde – til uttale hjå kommunene
12. Kort resyme om Haustkonferansen 22.11.19 i Sandnes v//sekretær
13. Kort resyme om Kontrollutvalgskonferansen 30.- 31.02.19 på Gardermoen v//sekretær
14. Frå Kommunal rapport - 31.01.19 – «Forvaltningsrevisjon utvikler lokaldemokrati»

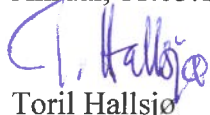
Saksorientering:

Vedlagt følger dei opplista tema (brev, meldingar og liknande) til kontrollutvalet til orientering.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

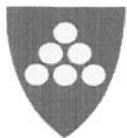
Referatsaker 1 - 14 blir tatt til orientering

Aksdal, 11.03.19

Toril Hallsjø

Dagleg leiar/utvalssekretær

1

Kontrollutvalet i Bokn

Statusoversikt mars 2019

Saker frå bestilling til behandling i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjon	Bestilling	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
<i>Rus- og psykiatritenesta</i>	07.11.18	76 timar	Under arbeid	Vår/haust 2019	
Selskapskontroll					
Andre saker					

Saker under politisk behandling eller til oppfølging i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjon	Bestilt	Behandla i KU	Behandla i KST	Planlagt oppfølging	Merknader
«Sjukefråver i skule og barnehage»	22.05.18, sak 8/18	18.03.19, sak 2/19	14.05.19, sak	Hausten 2019	6 månadar etter vedtak
«Plan, byggesak og eigedom»	15.02.17, sak 3/17	18.10.17, sak /17	07.11.17, sak 48/17	Våren 2019	12 månadar etter vedtak
Selskapskontroll					
Karmsund Havn IKS	28.02.18, sak 2/18	22.05.18, sak 10/18	19.06.18, sak	12 månadar etter vedtak	7 t. av 180 t. KPMG AS
Andre saker					
Personvernlova		22.05.18			
Bokn Arena/ Event	-	15.02.17			

Avslutta prosjekt

Forvaltningsrevisjon	Bestilt	Behandla i KU	Behandla i KST	Fylgt opp	Merknader
«Post/arkivhandtering i Bokn kommune»	03.09.15, sak 16/15	10.02.16, sak 2/16	08.03.16, sak 5/16	15.11.16, Sak 59/16	
« Tilpassing til Samhandlingsreforma»	04.09.14, sak 8/14	26.02.15, sak 3/15	17.03.15, sak 4/15	6 månadar etter vedtak	
Selskapskontroll					
Haugaland Kraft AS og Hgl Næringspark AS	04.09.14, Sak 5/14	28.05.15, sak 9/15	16.06.15, sak 27/15	08.11.16, sak	
Andre saker					
Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020	26.11.15, sak 25/11	14.09.16, sak 16/16	15.11.16, sak 58/16	-	Deloitte
Plan for selskapskontroll 2016-20	26.11.15, sak 25/11	14.09.16, sak 17/16	15.11.16, sak 57/16	-	Deloitte

Bokn kommune
Postmottak (via e-post)

5561 BOKN

Dykkar ref.	Dykkar dato	Vår ref.	Dato
		19/055/216/tha	29.01.19

PÅMINNING OM OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT FRÅ 2017

Sekretariatet vil minne om brev av 23.10.17 med oversending av vedtak i kontrollutvalet i sak 11/17 og kommunestyret sitt vedtak av 07.11.17, sak 48/17. Kommunestyret gjorde følgende vedtak etter innstilling frå kontrollutvalet:

- 1. Bokn kommunestyre har merka seg det som kjem fram i Deloitte sin forvaltningsrevisjonsrapport «Plan, byggesak og eigedom i Bokn kommune» og tek denne til orientering.*
- 2. Rapporten vert oversendt til rådmannen for vidare oppfølging av rapporten sine tilrådingar.*
- 3. Rådmannen gir **tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølginga av rapporten og korleis den nye avtalen frå 01.09.17 med Karmøy kommune fungerer**, innan 12 månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak*

Det har til no ikkje kome tilbakemelding til utvalet i desember og heller ikkje nokon no på nyåret.

Sekretariatet ber om å få tilsendt ei tilbakemelding, då denne vil bli lagt fram for kontrollutvalet i møtet 13. februar. Etter lova skal saksdokumenta bli sendt ut ei veke før og sekretariatet treng også tid til si handsaming, så seinast frist er **neste veke, 5. februar.**

Med helsing
Toril Hallsjø (sign)
Dagleg leiar

Vedlegg: Særutskrift 11/17

Kopi: Oppdragsansvarleg revisor Else Holst-Larsen
Ordførar

1 Bokn kommune (2018) - År/Periode 2018 1 - 12

	Buds(end) 2018	15.02.2019 Regnskap 2018
Teneste: 1100 Kontroll og revisjon		
1010 LØN I FASTE STILLINGAR	0	40,80
1080 GODTGJERSLE FOR FOLKEVALDE	0	9.500,00
1081 MØTEGODTGJERSLE FOLKEVALDE	12.300	1.200,00
1099 ARBEIDSGIVARAVGIFT	2.000	1.514,45
1150 KURS	33.000	7.720,00
1160 REISEUTGIFTER OPPGÅVEPLIKTIG	1.000	0,00
1162 KM. GODTGJERSLE	0	238,00
1179 REISEUTGIFTER IKKE OPPGAVEPLIKTIGE	0	1.763,18
1196 KONTINGENTAR	1.500	3.500,00
1270 KONSULENTTENESTER	5.000	181.383,00
1370 KJØP AV TENESTER FRÅ ANDRE / DRIFTSAVTAL	180.000	30.000,00
1375 KJØP FRA IKS DDEER KOMMUNEN SELV ER DELT	115.000	112.000,00
1429 MVA PÅ VEDERLAG, MVA-PLIKTIGE ANSKAFFELS	0	45.935,63
1729 KOMP.FOR MVA PÅ ANSKAFFELSER UTGIFTSFØRT	0	-45.935,63
Sum teneste: 1100 Kontroll og revisjon	349.800	348.859,43
TOTALT	349.800	348.859,43

Haugaland
Kontrollutvalgsekretariat IKS
Mottatt dato: 18.01.19
Journalført: 19/037/444
Arkivkode: 232...

Skatteoppkrever
Arbeidsgiverkontroll
Innfordring
Skatteregnskap

Årsrapport

Årsrapport for 2018

**Skatteoppkreveren for Bokn
kommune**

1. Generelt om skatteoppkrevers virksomhet	3
1.1 Skatteoppkreverkontoret – organisering, ressurser og kompetanse	3
1.2 Internkontroll	4
1.3 Skatteutvalg	4
1.4 Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen	4
2. Skatteregnskapet	4
2.1 Avleggelse av skatteregnskapet	4
2.2 Vurdering av skatteinngangen	4
2.3 Margin	5
3. Innfordring av krav	5
3.1 Restanseutviklingen	6
3.2 Innfordringens effektivitet	7
3.3 Særnamskompetanse	8
4. Arbeidsgiverkontroll	8
4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen	8
4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller	8
4.3 Resultater fra kontrollene	9
4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten	9
4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører	10
4.6 Gjennomførte informasjons- og veiledningstiltak	10

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet

Skatteoppkreverne skal i henhold til Skatteoppkreverinstruksen § 2-9 nr. 1 utarbeide en årsrapport i samsvar med retningslinjer gitt av Skattedirektoratet. I henhold til § 3-3 nr. 2 skal skatteoppkreveren også utarbeide et årsregnskap som vedlegges årsrapporten.

Årsrapporten skal omhandle hvordan oppgavene skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll er ivarettatt ved skatteoppkreverkontoret.

1.1 Skatteoppkreverkontoret – organisering, ressurser og kompetanse

Organisering

Haugesund kemnerkontor skatteoppkrever for kommunene Haugesund, Tysvær, Bokn og Utsira.

Arbeidsgiverkontrollen gjennomføres av Haugaland arbeidsgiverkontroll. Dette er et interkommunalt samarbeid som består av kommunene Haugesund, Tysvær, Utsira, Bokn, Karmøy, Sveio, Vindafjord, Sauda og Suldal. Det er benyttet 357 dagsverk til kontroller for kommunene vi er skatteoppkrever for i 2018. Dette utgjør 1,7 årsverk.

Kemnerkontoret har 1,6 årsverk til arbeidsgiverkontroll. Disse benyttes til kontormessig kontroll; herunder utvelgelse av kontrollobjekter, veiledning av arbeidsgivere, oppfølging av a-meldinger, konkurser og anmeldelser.

Ressurser

For 2018 er det 9,2 årsverk ved kemnerkontoret som benyttes til skatteoppkreverfunksjonen. Dette gjelder samlet for kommunene Haugesund, Tysvær, Bokn og Utsira.

Tabellen viser ressursbruk ved skatteoppkreverkontoret, fordeling av årsverk per område

	Årsverk	%-andel fordelt
Skatteregnskap	1,5	16 %
Innfordring	3,5	38 %
Arbeidsgiverkontroll	3,3	36 %
Administrative oppgaver	0,9	10 %
SUM	9,2	100 %

Vurdering av ressursituasjon og kompetanse

Antall årsverk er 0,5 høyere enn på samme tid i fjor. Årsaken er at en ansatt er tilbake etter å hatt permisjon. Det har også vært en økning på 0,1 årsverk på arbeidsgiverkontroll for kommunene våre. Vi har mistet 0,6 årsverk ved at en av de ansatte har gått over i annen stilling i kommunen. Sykefraværet har de siste månedene av 2018 vært lavt og ressursituasjonen er nå tilfredsstillende.

Kompetansen på kemnerkontoret er god. Vi er flere jurister og økonomer og de fleste har også lang erfaring i arbeidet sitt.

Ved Haugaland arbeidsgiverkontroll har en kontrollør sluttet i 2018 og ytterligere en vil slutte i vår. Det jobbes nå med rekruttering her. Det har vist seg utfordrende både å beholde og å rekruttere kontrollører.

1.2 Internkontroll

Kontoret har fokus på å ivareta god internkontroll. Vi har forbedret internkontrollen på innføring. Det er også utarbeidet ny rutinebeskrivelse på noen områder.

1.3 Skatteutvalg

Det har i 2018 ikke vært foretatt lemping eller utgiftsføring av krav som følge av saker behandlet i skatteutvalget. Det er ikke innkommet søknader til skatteutvalget i løpet av 2018.

1.4 Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontoret har gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreverfunksjonen, jf. rapport datert 13.12.2018.

Skatteoppkreverkontoret er gitt følgende pålegg:
Det ble gitt pålegg om kvalitetssikring av manuelle bilag.

I rapporten fremgår at kemnerkontoret har etablert en internkontroll knyttet til fullstendighet i bilagene. For hver periode blir rapporter tatt ut, og brukt som grunnlag for kontroll om alle bilag er arkivert samlet. Det blir også foretatt et mindre antall stikkprøver. Dette er ikke i samsvar med retningslinjens krav til kvalitetssikring av manuelle bilag. Det fremgår der at hovedregelen er at det skal være to signaturer på dokumentasjon (bilag) som er utarbeidet ved kemnerkontoret. Kemnerkontoret blir pålagt å etterkomme dette.

I svar datert 10.01.2019 fremgår at vi vil innføre to signaturer på manuelle bilag fra 2019. Det bemerkes at ordningen vi har hatt med stikkprøvebasert internkontroll av hvert 5. bilag har vært etter anbefaling fra tidligere kontrollør. Vi har hatt denne ordningen i flere år, og internkontrollen har ikke avdekket vesentlige feil.

2. Skatteregnskapet

Skatteoppkrevers arbeid med skatteregnskapet innbefatter regnskapsføring, regnskapsavleggelse, behandling av inn- og utbetalinger, krav, periodisk oppgjør og fordeling til skattekreditorene.

2.1 Avleggelse av skatteregnskapet

Skatteoppkreveren bekrefter at skatteregnskapet for 2018 er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldende forskrifter og retningslinjer, jf. Instruks for skatteoppkrevere av 8.april 2014 § 3-3 nr. 2.

2.2 Vurdering av skatteinntekten

Det vedlagte årsregnskapet viser skatteinntekten for regnskapsåret 2018.

Total skatte- og avgiftsinngang i forhold til foregående regnskapsår

Oversikt over innbetalte skatter og avgifter, fordelt etter skatteart – samt tilsvarende tall for 2017:

	2018	2017	Endring	I %
Arbeidsgiveravgift	12 183 898	12 546 703	-362 805	-2,9
Personlige skatteyttere	70 932 972	70 669 759	263 213	0,4
Tvangsmulkt	0	0	0	----
Upersonlige skatteyttere	533 165	-535 214	1 068 379	-----
Renter	-3 263	1 277	- 4 540	----
Innføring	-28	-26	-2	----
Sum	83 646 744	82 682 499	964 245	1,2

Total skatte- og avgiftsinngang har utviklet seg svakere i Bokn kommune enn i de øvrige kommunene vi er skatteoppkrever for. Tysvær kommune hadde eksempelvis en økning i innbetalt arbeidsgiveravgift på hele 10,8 prosent. I Haugesund vokste total skatteinngang med 4,0 prosent.

Skatteart forskuddstrekk arbeidsgivere ble redusert med 683 658 kroner siste år. Sammen med nedgang i arbeidsgivergift indikerer stagnasjon i næringslivet hjemmehørende på Bokn. Inntektskorreksjon RAFT økte med 2 millioner kroner siste år.

Fordelingen mellom skattekreditorene er slik:

	2018	2017	Endring	I %
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	12 183 898	12 546 703	-362 805	-2,9
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	22 198 227	21 496 699	701 528	3,3
Fordelt til Fylkeskommunen	4 599 759	4 526 670	73 089	1,6
Fordelt til Staten	23 405 131	23 143 233	261 898	1,1
Fordelt til kommunen	21 259 729	20 969 194	290 535	1,4
Krav som er ufordelt	0	0	0	
Videresending plassering mellom kommuner	0	0	0	
Sum	83 646 744	82 682 499	964 245	1,2

Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret

Kommunens andel av skatteinngangen for 2018 var kr. 21 259 726. Dette er en økning på kr. 290 531 eller 1,4 prosent i forhold til 2017. Forskuddstrekk fra arbeidsgivere går ned med 0,1 mill. kr.

Inntektskorreksjon RAFT øker med 0,8 mill. kr. Endringene er ellers nokså små på de øvrige kontoene i skatteregnskapet.

Bokn kommune har langt lavere vekst i skatteinntektene enn de øvrige kommunene kontoret er skatteoppkrever for. Utviklingen er også svakere enn for landet som helhet.

2.3 Margin

Ved hvert periodiske oppgjør i inntektsåret og de seks første månedene i året etter inntektsåret skal skatteoppkrever holde tilbake en bestemt prosent av innbetalt forskuddstrekk og forskuddsskatt som margin. Marginen skal brukes til oppgjør med skattytere som får til gode skatt ved avregning.

Tabellen under viser marginavsetning for inntektsårene 2017 og 2018.

	per 31.10.2018 (inntektsåret 2017)	per 31.12.2018 (inntektsåret 2018)
Innestående margin	185 295	6 435 387
For mye avsatt margin	185 291	
For lite avsatt margin		
Prosentssats	10,0	10,0

Kommentarer til marginavsetningen

Marginprosenten har de siste årene vært uforandret på 10 prosent. Dette anses som tilstrekkelig. For mye avsatt margin er noe lavere enn for inntektsåret 2016.

3. Innfordring av krav

I henhold til skatteoppkreverinstruksen § 4-3 skal innfordring iverksettes uten unødig opphold etter forfall, og gjennomføres etter en helhetlig vurdering. Ved vurdering av innfordringstiltak skal skatteoppkreveren legge avgjørende vekt på tiltak som enkeltvis eller samlet bidrar til at oppgjør kan skje hurtig og effektivt, samtidig som det overfor skyldner blir utvist den hensynsfullhet og varsomhet som forholdene tillater.

3.1 Restanseutviklingen

Totale restanser og berostilte krav

Tabellen viser totale restanser og berostilte krav for 2018 og 2017, samt endring fra i fjor for restanse og berostilte krav.

Skatteart	Restanse 31.12.2018	Herav berostilt restanse 31.12.2018	Restanse 31.12.2017	Herav berostilt restanse 31.12.2017	Endring i restanse Reduksjon (-) Økning (+)	Endring i berostilt restanse Reduksjon (-) Økning (+)
Sum restanse pr. skatteart	650 533	0	1 762 864	0	-1 112 331	0
Arbeidsgiveravgift	0	0	46 746	0	-46 746	0
Artistskatt	0	0	0	0	0	0
Finansskatt	0	0	0	0	0	0
Forsinkelsesrenter	58 134	0	58 487	0	-353	0
Forskuddsskatt	0	0	0	0	0	0
Forskuddsskatt person	0	0	0	0	0	0
Forskuddstrekk	0	0	30 034	0	-30 034	0
Gebyr	0	0	0	0	0	0
Innfordringsinntekter	1 850	0	1850	0	0	0
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	0	0	0	0	0	0
Kildeskatt	0	0	0	0	0	0
Restskatt	0	0	0	0	0	0
Restskatt person	590 549	0	1 625 747	0	-1 035 198	0
Tvangsmulkt	0	0	0	0	0	0
Sum restanse diverse krav	0	0	0	0		0
Diverse krav	0	0	0	0	0	0
Sum restanse pr. skatteart inkl. diverse krav	650 533	0	1 762 864	0	-1 112 331	0

Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser

Det er ikke foretatt avskrivninger eller ettergivelser i 2018. Restansen er redusert med 1,1 millioner kroner fra i fjor. Dette er som forventet og i tråd med det som ble skrevet i årsrapporten for 2017. Årsaken er at en klagesak ble ferdigbehandlet og kravet bortfalt. Det er ellers positivt at det nå ikke er utestående arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk.

Restanser eldre år

Tabellen viser totale restanser eldre år og restansene på restskatt person for de samme årene.

Inntektsår	Sum restanse (debet)	Herav skatteart "Restskatt – person"
2016	131 214	131 214
2015	0	0
2014	4 982	4 982
2013 – 1999	430 244	

Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år

Antall krav som var foreldet pr. 31.12.2018: 0

Samlet beløp på krav som var foreldet pr. 31.12.2018: 0

Skatteoppkrever har gjennomgått rapporten *Restanseliste – forelda krav* dato t.o.m. 31.12.2018. Restansesituasjonen er oversiktlig. Det forventes i 2019 en ytterligere reduksjon av restansene for eldre år. Noe av den gamle restansen må nå trolig avskrives og det pågår aktiv innfordring i en sak.

3.2 Innfordringens effektivitet

Vurdering av resultatet pr. 31.12.2018

Haugesund kemnerkontor rapporterer resultatene til Skatt Vest pr. 31.12.18. Skatt Vest beregner resultatkrav på bakgrunn av tidligere oppnådde resultater for den enkelte kommune, samt oppnådde regions- og landsresultat. Tallene nedenfor er krav og resultat for kontoret samlet. Alle resultatkrav ble nådd.

Kommunennummer:	1106+		
Styringsparameter	Resultat pr. 31.12.18	Resultatkrav	Differanse
2.2.2 Innbetalt av sum krav siste år			
c) Restskatt for personlige skattytere Inntektsår 2016	95,8 %	94,9 %	0,9 %
d) Forskuddstrekk Inntektsår 2017	99,9 %	99,9 %	0,0 %
e) Forskuddsskatt for personlige skattytere Inntektsår 2017	99,5 %	99,0 %	0,5 %
f) Forskuddsskatt for <u>upersonlige</u> skattytere Inntektsår 2017	100,0 %	99,8 %	0,2 %
g) Restskatt for <u>upersonlige</u> skattytere Inntektsår 2016	99,7 %	99,0 %	0,7 %
h) Arbeidsgiveravgift Inntektsår 2017	99,9 %	99,8 %	0,1 %

Resultatene vurderes som gode. Resultatkravet ble nådd for alle styringsparametere. Fra 2018 er det ikke lengre rapporteringskrav til innfordret restskatt person, men også for innfordret restskatt person for inntektsåret 2016 var det et godt resultat med 65,4%. Tidligere år har vi hatt et krav på 65,0 % her.

Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat

Som tidligere er det viktig med tett oppfølging i enkelte saker for å holde restansesituasjonen under kontroll.

Skatteoppkrevers eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen

Det er ikke planlagt spesielle tiltak for å bedre innfordringen.

Omtale av spesielle forhold

For 2018 er det ikke noen spesielle forhold å bemerke som gjelder Bokn.

3.3 Særnamskompetanse

Kemneren har særnamskompetanse. Det betyr at kemneren kan avholde utleggsforretninger og nedlegge trekk i lønn for de krav vi har innfordringsansvaret for. Tallene nedenfor gjelder alle kommunene vi har innkrevingsansvaret for.

Det ble i 2018 berammet 694 utleggsforretninger. Tilsvarende tall i 2017 var 553.

Det ble avholdt 505 utleggsforretninger, sammenlignet med 427 i 2017. Av disse ble 222 krav helt eller delvis sikret for skatte- og avgiftsrestanse. Tilsvarende tall var 219 i 2017. At kravet er sikret betyr at det er tatt utlegg i motorvogn, fast eiendom, bankinnskudd eller andre aktiva.

Det ble sendt 514 utleggstrekk. Tilsvarende tall var 608 i 2017.

Det ble inngått 4 betalingsavtaler i løpet av året, mot 5 foregående år.

Videre ble det begjært tvangsdekning i 54 saker. Tilsvarende tall i 2017 var 56. I tillegg er det mange saker der vi får dekning etter å ha sendt varsel om tvangsdekning med fullmakt. Dette gjelder ved utlegg i konto.

Bruken av særnamskompetansen har vært relativt stabil det siste året.

4. Arbeidsgiverkontroll

4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen

Bokn kommune deltar i Haugaland interkommunale arbeidsgiverkontroll. Ni kommuner deltar i denne ordningen. Samarbeidet er organisert etter kommunelovens § 27. Styret utgjøres av skatteoppkreverne i deltakerkommunene.

4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller

Antall planlagte kontroller for 2018 var 2. Dette utgjør 6,7 % av totalt antall opplysningspliktige i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2018 var 2. Dette utgjør 6,7 % av totalt antall opplysningspliktige i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2017 var 1.

Når det gjelder samlet for kommunene Haugesund, Utsira, Tysvær og Bokn ble det i 2018 gjennomført 93 kontroller. Dette tilsvarer 5,2 prosent av de opplysningspliktige og overstiger resultatkravet på 5,0 prosent.

Kontrollene har fordelt seg slik på de ulike kontrolltypene:

- Antall formalkontroller	55
- Antall avdekkingskontroller	19
- Antall undersøkelseskontroller	15
- Antall oppfølgingskontroller	4
Sum arbeidsgiverkontroller	93

4.3 Resultater fra kontrollene

Det ble gjennomført en undersøkelseskontroll og en oppfølgingskontroll. Følgelig er det ingen avdekkingskontroller med avdekket beløp for Bokn kommune. Samlet ble det gjennomført 19 avdekkingskontroller. I 15 av disse ble det avdekking.

Antall avdekkingskontroller med treff (beløp og andre forhold)	15
Antall avdekkingskontroller	19
Andel avdekkingskontroller med treff	79 %

1. Beløp egenrettet (inntekt og grunnlag agå) på selskapsnivå	205 468
2. Beløp fra fullførte rapporter i rapporteringsåret med endringsforslag, forslag oversendt SKE for vedtak	5 251 038

4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten

Når det er så få arbeidsgivere i en kommune, vil det være få kontrollverdige arbeidsgivere. Det kan derfor være vanskelig å finne gode objekter å kontrollere. Samtidig er det viktig av preventive årsaker at også arbeidsgivere i små kommuner har en reell risiko for å bli tatt ut for kontroll.

For kommunene samlet er resultatkravet nådd. Det har blitt foretatt flere undersøkelseskontroller. Dette er kontroller tildelt av Skatteetaten. Formålet er å skaffe mer kunnskap om etterlevelsen av regelverket på lønnsområdet. Videre har det vært stor aktivitet knyttet til a-krim aksjoner.

Det har blitt foretatt færre avdekkingskontroller enn i foregående år. Avdekket beløp er også lavere enn det har vært tidligere år. Årsaken til dette er dels at en har tatt flere av de andre kontrolltypene og dels at arbeidsgiverkontrollen ikke har hatt full bemanning i deler av året.

For 2019 er det en klar målsetting å øke andelen avdekkingskontroller.

4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører

Haugaland arbeidsgiverkontroll deltar i tverretattlig samarbeidsgruppe for tiltak mot arbeidslivskriminalitet. Det har vært meget høy aktivitet her i 2018. Det har blitt brukt 23 dagsverk til tverretattlig samarbeid. I den grad det skulle dukke opp saker som berører Bokn vil disse bli tatt opp der.

4.6 Gjennomførte informasjons- og veiledningstiltak

Antall nye opplysningspliktige som er gitt informasjon/veiledning om sine plikter (herunder tiltak gjennomført i samarbeid med andre aktører)	307
Antall nye opplysningspliktige i kommunen	313
Andel nye opplysningspliktige som er gitt info/veiledning	98 %
Antall informasjonstiltak rettet mot regnskapsførere/revisorer (herunder tiltak gjennomført i samarbeid med andre aktører, men ikke tiltak i regi av skattekontoret)	1

Dette er tatt for kommunene Haugesund, Utsira, Tysvær og Bokn samlet. Haugaland arbeidsgiverkontroll deltok med orientering på ERFA –møtet i desember.

Sted/dato: HAUGESUND 18. 01. 2019

Skatteoppkreverens signatur

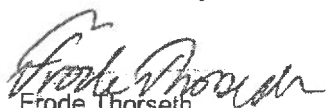
Haugesund kommune
Skatteoppkreveren

Vedlegg: Årsregnskapet for 2018
Vedlegg til årsregnskapet

Årsregnskap for Bokn kommune for regnskapsåret 2018. Avlagt etter kontantprinsippet.

	2018	2017
Likvider	6 388 068	6 306 141
Skyldig skattekreditorene	57 016	-21 014
Skyldig andre	-9 697	0
Innestående margin	-6 435 387	-6 285 127
Sum	0	0
Arbeidsgiveravgift	-12 183 898	-12 546 703
Personlige skatteyttere	-70 932 972	-70 669 759
Upersonlige skatteyttere	-533 165	535 214
Renter	3 263	-1 277
Innfordring	28	26
Sum	-83 646 744	-82 682 499
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	12 183 898	12 546 703
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	22 198 227	21 496 699
Fordelt til Fylkeskommunen	4 599 759	4 526 670
Fordelt til Staten	23 405 131	23 143 233
Fordelt til kommunen	21 259 729	20 969 194
Sum	83 646 744	82 682 499
Sum totalt	0	0

Haugesund 18. januar 2019

 Frode Thorseth
 Kemner
 Haugesund kommune
 Skatteoppkreveren

Vedlegg til årsregnskapet for 2018

Årsregnskapet er avlagt etter kontantprinsippet. Årsregnskapet viser skatter og avgifter mv som er innbetalt i løpet av regnskapsåret.

Innbetalte skatter og avgifter mv er fordelt til kommunen, fylkeskommunen, folketrygden og staten (skattekreditorene), etter gjeldende fordelingstall.

Sumlinjene i årsregnskapet:

- **Likvider**

Likvidene i skatteregnskapet består av bankbeholdning for skatt og eventuelt kontantbeholdning.

- **Skyldig skattekreditorene**

Fordelingsoppgjøret til skattekreditorene for desember, står som gjeld i balansen pr. 31.12. Skatteoppkreveren skal utbetale fordelingsoppgjøret til skattekreditorene senest 10. januar.

Dersom dette er et positivt beløp, har skatteoppkreveren en fordring på skattekreditorene. Skattekreditorene skal innbetale dette beløpet til skatteoppkreveren senest 20. januar.

- **Skyldig andre**

Dette beløpet består av uidentifiserte og uplasserte innbetalinger, som ikke er fordelt til skattekreditorene pga mangelfull informasjon fra den som innbetaler.

- **Innestående margin**

Ved hvert periodiske oppgjør i inntektsåret og de seks første månedene i året etter inntektsåret skal det holdes tilbake en bestemt prosent av innbetalt forskuddstrekk og forskuddsskatt som margin. Marginen skal nyttes til oppgjør med skattytere som får til gode skatt ved avregning.

- **Udisponert resultat**

Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

- **Innbetalte skatter og avgifter, Renter, Innfordring**

Dette beløpet er innbetalt arbeidsgiveravgift, finansskatt, forskuddstrekk fratrasket marginavsetning, forskuddsskatt for personlige og upersonlige skattytere, restskatt og overskytende forskudd for personlige og upersonlige skattytere, kildeskatt, tvangsmulkt samt renter og gebyrer.

- **Fordelt til skattekreditorene**

Dette er innbetalte skatter og avgifter, renter og gebyrer som er fordelt til skattekreditorene i henhold til gjeldende fordelingstall.

- **Krav som er ufordelt**

Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

- **Videresending plassering mellom kommuner**

Dette gjelder innbetalinger i mellomregning med andre kommuners skatteregnskap.

Datoen vår
11.02.2019

Datoen din/dykkar

Sakshandsamar
Anders Hansen

800 80 000
Skatteetaten.no

Referansen din/dykkar

Telefon
92613229

Org.nr
974761076

Referansen vår
2019/5262075

Postadresse
Postboks 9200 Grønland
0134 OSLO

Kommunestyret i Bokn kommune
Boknatunvegen 37
5561 BOKN

Haugaland
Kontrollutvalgsssekretariat IKS
Mottatt dato: 13.02.19
Journalført: 19/72/the
Arkivkode: 232

Kontrollrapport 2018 vedkomande skatteoppkrevjaren for Bokn kommune

1. Generelt om fagleg styring og kontroll av skatteoppkrevjaren

Skatteoppkrevjaren sitt ansvar og mynde følgjer av skattebetalingslova og "Instruks for skatteoppkrevjarar" av 8. april 2014.

Skattekontoret har fagleg ansvar og instruksjonsmakt overfor skatteoppkrevjarane. Det betyr at skattekontoret:

- pliktar å gje rettleiing og bistand i faglege spørsmål
- gjennom mål- og resultatstyring søker å leggje til rette for best mogeleg resultat
- utfører kontroll av skatteoppkrevjaren

Grunnlaget for skattekontoret sin styring av skatteoppkrevjarane er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkreverne" av 1. januar 2014. Grunnlaget for skattekontoret sin kontroll av skatteoppkrevjarane er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkreverne" av 16. mai 2016.

Føremålet med kontrollen er å avklare:

- om skatteoppkrevjaren har ein tilfredsstillande internkontroll for utføringa av sine gjeremål
- om føring av rekneskapen, rapportering og avlegging av årsrapporten og årsrekneskapen samsvarar med gjeldande regelverk
- om utføringa av innkrevjingsarbeidet og oppfylgging av restansane samsvarar med gjeldande regelverk
- om utføringa av arbeidsgjevarkontrollen samsvarar med gjeldande regelverk

2. Om skatteoppkrevjaren

Kemnerkontoret omfattar kommunane Haugesund, Bokn, Tysvær og Utsira.

Sum årsverk i samsvar med skatteoppkrevjaren sine årsrapportar:

Tal årsverk 2018	Tal årsverk 2017	Tal årsverk 2016
9,2	8,7	9,6

Særskilte merknader til skatteoppkreverens bemanningssituasjon: Kemner skriver i årsrapporten at antall årsverk gjelder for kommunen samlet. Videre skriver kemner at "antall årsverk er 0,5 høyere enn på samme tid i fjor. Det har også vært en økning på 0,1 årsverk på arbeidsgiverkontrollen for kommunene. Vi har mistet 0,6 årsverk ved at en av de ansatte har gått over i en annen stilling i kommunen. Sykefraværet har de siste månedene av 2018 vært lavt og ressurs situasjonen er nå tilfredsstillende."

3. Måloppnåing

Skatte- og avgiftsinngang

Skatteoppkrevjaren sin frist for avlegging av årsrekneskapen og årsrapporten er 20. januar 2019. Skattekontoret har motteke rekneskapen innan fastsett frist.

Årsrekneskapen for Bokn kommune viser per 31. desember 2018 ein skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorane (etter frådrag for avsetjing til margin) på kr 83 646 744 og uteståande restansar² på kr 650 533.

Innkrevjingsresultat

Tabellen viser innkrevingsresultatene per 31. desember 2018 for kemnerkontoret samlet. Resultatkrav (i %) gjelder for Haugesund kemnerkontor samlet.

	Resultatkrav 2018 (i %)	Innbetalt av sum krav 2018 (i %)	Innbetalt av sum krav 2017 (i %)	Innbetalt av sum krav for regionen 2018 (i %)
Restskatt personlege skattytarar 2016	94,9	95,8	95,0	96,7
Forskotstrekk 2017	99,9	99,9	99,9	100,0
Forskotsskatt personlege skattytarar 2017	99,0	99,5	99,1	99,6
Forskotsskatt upersonlege skattytarar 2017	99,8	100,0	99,9	99,2
Restskatt upersonlege skattytarar 2016	99,0	99,7	98,8	97,3
Arbeidsgjevaravgift 2017	99,8	99,9	99,9	99,9

Innkrevingsresultatene per 31. desember 2018 for Bokn kommune.

	Resultatkrav 2018 (i %)	Innbetalt av sum krav 2018 (i %)	Innbetalt av sum krav 2017 (i %)	Innbetalt av sum krav for regionen 2018 (i %)
Restskatt personlege skattytarar 2016		95,6	72,0	96,7
Forskotstrekk 2017		100,0	100,0	100,0
Forskotsskatt personlege skattytarar 2017		100,0	100,0	99,6
Forskotsskatt upersonlege skattytarar 2017		100,0	100,0	99,2
Restskatt upersonlege skattytarar 2016		100,0	100,0	97,3
Arbeidsgjevaravgift 2017		100,0	100,0	99,9

¹ Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorane

² Sum opne (ubetalte) forfalne debetkrav

Resultat for arbeidsgjevarkontrollen

Haugesund kemnerkontor kjøper arbeidsgiverkontroller av Haugaland interkommunale arbeidsgiverkontroll.

Resultater for kommunane samla per 31. desember 2018 viser i følge i henhold til skatteoppkreversens resultatrapportering:

Tal Arbeidsgjevarar i kommunen/ kontrollordninga	Minstekrav tal kontrollar (5 % av arbeidsgjevarane)	Tal utførte kontrollar i 2018	Utførte kontrollar 2018 (i %)	Utførte kontrollar 2017 (i %)	Utført kontroll 2018 region (i %)
1787	89	93	5,2 %	4,2 %	4,6 %

Kemner skriver i årsrapporten at antall gjennomførte kontroller i 2018 for Bokn kommune var 2, og som utgjør 6,7% av av talt antall opplysningspliktige i kommunen.

Kontrollordningen har også deltatt i ulike kontrollsamarbeid og aksjoner sammen med Skatteetaten, blant annet mot arbeidslivskriminalitet.

4. Skattekontoret sin kontroll av skatteoppkrevjaren

Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverne i regionen utføres i henhold til en årlig plan, hvor behovet for kontroll av områdene skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll vurderes overordnet for hver skatteoppkrever. Samtlige områder vil derfor nødvendigvis ikke bli kontrollert hvert år.

Skattekontoret har for 2018 utført kontorkontroller av skatteoppkreveren for områdene skatteregnskap og arbeidsgiverkontroll.

Skattekontoret har i 2018 også gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreveren for områdene skatteregnskap og innkreving avholdt 28. og 29. november 2018. Rapport er sendt skatteoppkreveren 13. desember 2018. Skatteoppkrever har gitt tilbakemelding på rapporten 10. januar 2019.

Skatteoppkrevers overordnede internkontroll

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, anser vi at skatteoppkreversens overordnede interne kontroll i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av årsregnskap

Gjennom kontrollene som skattekontoret har gjennomført, har vi gitt følgende pålegg:

Pålegg om kvalitetssikring av manuelle bilag i henhold til "Retningslinjer for dokumentasjon og oppbevaring av manuelle bilag i skatteregnskapet". Kemner skriver i sitt tilsvarende at kemnerkontoret fra 2019 vil innføre to signaturer på dokumentasjon som blir utarbeidet.

Ut over gitte pålegg anser vi at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

Skatte- og avgiftsinnkreving

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, anser vi at utførelsen av innkreivingsarbeidet og oppfølgingen av restansene i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

Arbeidsgiverkontroll

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, anser vi at utførelsen av arbeidsgiverkontrollen i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

Med helsing

Jan Kåre Strøm
Skatteetaten

Oddmund Midtbø

For ettertida kan spørsmål til Skatteetaten om oppfølging av skatteoppkrevjarene rettast til:

- oppfolging-skatteoppkrever@skatteetaten.no for skattereknskaps- og innkrevjingsområdet
- SKOstyringAGK@skatteetaten.no for arbeidsgjevarkontrollområdet

Kopi til: Haugesund kemnerkontor
 Kontrollutvalet for Bokn kommune
 Rådmann/administrasjonssjef for Bokn
 kommune
 Riksrevisjonen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje håndskrivne signaturar.

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Dykkar ref.: «REF»

Vår dato: 20.12.2018
Vår ref.: 2018/12786
Arkivnr.: 321

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

«KONTAKT»

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 20.12.18
Journalført: 18/469 Haugaland
Arkivkode: 216

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Informasjon om statlege tilsyn med kommunane og fylkeskommunen i Rogaland i 2019

Fylkesmannen i Rogaland har samordna planlagde tilsyn med kommunane og fylkeskommunen med Arbeidstilsynet, Mattilsynet, Arkivverket, Statens vegvesen og Kartverket. Fylkesmannen samordnar også eigen tilsynsaktivitet med planlagde forvaltningsrevisjonar i kommunane.

Vi har utarbeidd eit oversyn over Fylkesmannen og Arkivverket sine planlagde tilsyn i 2019 fordelt på kommunar (sjå vedlegg). Mattilsynet, Kartverket og Skatt vest har ikkje bestemt seg for kva kommunar som vil få planlagde tilsyn ennå, og er derfor ikkje med i oversynet. Sjølv om ikkje alle tilsyna er planlagde ennå, vil vi så langt som råd er, sørgje for at belastinga ved tilsyn ikkje skal vere for stor for den einskilde kommunen.

Arbeidstilsynet vil ha eit særleg fokus på arbeidslivskriminalitet og dei utfordringane dette fører med seg i arbeidslivet. A- krimsentret i Stavanger, som dekker heile Rogaland, består av medarbeidarar frå, Arbeidstilsynet, Politiet, Skatt, NAV og Kemneren. Kommunane vil vere av interesse her, jamfør tilsyn med regelverket om offentlege anskaffingar og byggherreforskrifta.

Arbeidstilsynet vil også føre tilsyn med kommunane som byggherre og kommunen som oppdragsgivar. Sistnemnte med utgangspunkt i forskrift om løn- og arbeidsvilkår i offentlege kontraktar. Arbeidstilsynet vil fortsette næringssetinga som omhandlar vald og trugslar innan helse og sosial med tilsyn og rettleiing. Andre næringsaktivitetar i 2019 er bygg og anlegg, transport, overnatting og servering, landbruk, industri og akvakultur.

Arbeidstilsynet vil i 2019 delta i et forskingsprosjekt under leiing av STAMI (Statens Arbeidsmiljøinstitutt) om effekt av tilsynet sitt verkemiddelbruk. Målgruppa vil vere heimesjukepleie og heimhjelp.

Mattilsynet har tre prioriterte område for 2019: leveringstryggleik av trygt drikkevatn, sjukdom, tap og fiskevelferd i akvakulturnæringa og handtering av skrantesjuka. Mattilsynet har generelt eit samfunnsoppdrag med å sikre at eit samfunn der maten er trygg og dyra har det godt og fører tilsyn på alle sine fagområde.

På området drikkevatn vil vi gjere kommunane merksame på at det er viktig å ta omsyn til drikkevatn i plansaker. Vi held fram med å sjå på dyrevelferda for slaktegris. I tillegg ser vi på om dyr som er oppstalla i båsfjøs. Vi fører også vidare vårt bidrag med å oppretthalde ein så gunstig antibiotika-resistens som mogleg ved å fortsetje prøvetaking på svin. I tillegg til tilsyn ved serveringsstader, vil Mattilsynet også sjå på aktuelle institusjonar som tilverkar og serverer spiseklare vegetabla med særskilt risiko.

Arkiverket vil i 2019 ha fokus på kommunar med høg risiko for arkivholdet. Risikomodellen er basert på kriterium som avgjer i kva grad eit organ ser ut til å ha svakheiter ved sitt arkivhald. Kriteria baserer seg mellom anna på informasjon om arkivplan, avlevering/deponering av elektronisk materiale, rutinar for kvalitetssikring, tidlegare tilsyn og bruk av depotinstitusjon.

Statens vegvesen vil i hovudsak utføre risikobaserte tilsyn, retta mot verksemdar der det er sannsynleg å avdekkje lovbrøt. Kva verksemdar som får tilsyn, avheng av kva opplysningar SSV mottok, og/eller kva SSV sjølv avdekkjer i sitt arbeid. Det er eit krav om å vere registrert i SSV sitt parkeringsregister for å kunne tilby vilkårsparkering. Skulle SSV finne at kommunar i Rogaland som tilbyr vilkårsparkering ikkje har registrert seg, vil det bli ført tilsyn med desse.

Kartverket legg opp til at det vert halde minst eitt matrikkeltilsyn i Rogaland i 2019, men ingen kommunar er så langt trekte ut til første runde. Kartverket trekkjer ut eit tilfeldig utval i grupper basert på folketal og fylkesvis fordeling, med unntak av kommunar som står føre ei kommunesamanslåing. Alle kommunane er med i kvar trekking, og det kan føre til at kommunar kan bli trekte ut til nytt tilsyn, kort tid etter førre tilsyn.

Fylkesmannen sine planlagde tilsyn er innarbeidde i oversynet som er lagt ved. Her finn de informasjon om kva tema som blir tatt opp. I dette oversynet er også Fylkesmannen sine forvaltningskontrollar innan landbruk tatt med.

Utdanningsavdelinga vil i 2019 gjennomføre felles nasjonale tilsyn (FNT) på ulike område som læringsmiljø, læringsutbytte, spesialundervisning og introduksjonsordninga for nyankomne flyktningar. I tillegg vil vi framleis ha fokus på kommunane si ivaretaking av spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging for barn med nedsett funksjonsevne i barnehage.

Helsetilsynet har avgjort at det landsomfattande tilsynet med folkehelselova i 2019 skal rettast mot kommunane sitt arbeid med miljøretta helsevern i barnehagar og skolar. Barnehagar og skolar sitt inne- og utemiljø er av stor verdi for helse, trivsel og prestasjonar blant barn og unge.

Det vert også tilsyn med ettervern og samarbeid mellom barneverntenesta og sosialtenesta i Nav, med vekt på brukarmedverknad. I barneverntenesta skal det først tilsyn med tilbod om ettervern frå 18 år, inkludert informasjon og rettleiing om overgangen til vaksenlivet i god tid før fylte 18 år. I Nav-kontoret skal det undersøkjast om unge som har eller har hatt barneverntiltak, blir tilstrekkeleg ivarettatt og får dei tenestene dei behøver.

Fylkesmannen gjer merksam på at umelde eller hendingsbaserte tilsyn ikkje er med i oversikta.

Brevet og oversynet finn de og på www.fylkesmannen.no/rogaland. Her ligg Fylkesmannen sin tilsynskalender og endelege tilsynsrapportar, informasjon om Fylkesmannen sine ulike tilsynsområde. Vidare står det om vår samordning av statlege tilsyn og lenkjer til dei andre statlege tilsynsetatane.

Kommunar som ønskjer ein samtale med Fylkesmannen rundt prioritering og gjennomføring av tilsyna for 2019, kan ta kontakt med tilsynskoordinator Maren Skåden på telefon 51 56 88 32 eller på e-post: maren.skaden@fylkesmannen.no.

Magnhild Meltveit Kleppa
fylkesmann

Lone Merethe Solheim
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Saksbehandlar: Maren Skåden Saksbehandlar telefon: 51 56 88 32 E-post: fmromar@fylkesmannen.no

Adresseliste:

Haugesund kommune	Postboks 2160	5504	Haugesund
Kvitsøy kommune	Kommunehusveien 6	4180	Kvitsøy
Randaberg kommune	Pb 40	4096	Randaberg
Sandnes kommune	Postboks 583	4305	Sandnes
Stavanger kommune	Postboks 8001	4068	Stavanger
Hjelmeland kommune	Vågavegen 116	4130	Hjelmeland
Sauda kommune	Postboks 44	4201	Sauda
Bokn kommune	Boknatun	5561	Bokn
Eigersund kommune	Postboks 580	4379	Eigersund
Utsira kommune	Postboks 63	5547	Utsira
Bjerkreim kommune	Postboks 17	4389	Vikeså
Finnøy kommune	Rådhuset	4160	Finnøy
Gjesdal kommune	Rettedalen 1	4330	Ålgård
Sola kommune	Postboks 99	4097	SOLA
Strand kommune	Postboks 115	4126	Jørpeland
Time kommune	Postboks 38	4349	Bryne
Forsand kommune	Fossanvegen 380	4110	Forsand
Lund kommune	Moiveien 9	4460	Moi
Vindafjord kommune	Rådhusplassen 1	5580	Ølen
Karmøy kommune	Postboks 167	4291	KOPERVIK
Rennesøy kommune	Postboks 24	4159	Rennesøy
Sokndal kommune	Gamleiveien 20	4380	Hauge I Dalane
Suldal kommune	Eidsvegen 7	4230	Sand
ROGALAND	Postboks 130 Sentrum	4001	STAVANGER
FYLKESKOMMUNE			
Hå kommune	Postboks 24	4368	Varhaug
Klepp kommune	Postboks 25	4358	Kleppe
Tysvær kommune	Postboks 94	5575	Aksdal

Kopi til:

NVE Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091 Majorstuen	0301	Oslo
HAUGALAND	Postboks 57	5575	AKSDAL
KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS			
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
DIREKTORATET FOR	Postboks 2014	3103	TØNSBERG
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP (DSB)			
SKATT VEST	Postboks 8103	4068	STAVANGER
MILJØDIREKTORATET	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
STATENS KARTVERK	Postboks 600 Sentrum	3507	HØNEFOSS
ARKIVVERKET	Postboks 4013 Ullevål stadion	0806	OSLO
ROGALAND	Postboks 583	4302	SANDNES
KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IS			
ROGALAND FYLKESKOMMUNE	Postboks 130 Sentrum	4001	STAVANGER
KPMG SERVICES LIMITED	c/o KPMG Tax AS Postboks 7000 Majorstuen	0306	OSLO
DATATILSYNET	Postboks 458 Sentrum	0105	OSLO
ARBEIDSTILSYNET	Postboks 4720 Torgarden	7468	TRONDHEIM
KS ROGALAND	Postboks 1378 Vika	0114	OSLO
NASJONAL SIKKERHETSMYNDIGHET (NSM)	Postboks 814	1306	SANDVIKA
STATENS VEGVESEN	Postboks 8142 Dep	0033	OSLO
ROGALAND REVISJON IKS	Lagårdsveien 78	4010	STAVANGER
DELOITTE SERVICES AS	Postboks 221, Sentrum	0103	OSLO
KYSTVERKET	Postboks 1502	6025	ÅLESUND

Fylkesmannen og Arkivverket sine tilsyn og kontrollar med kommunar i Rogaland 2019

FNT/felles nasjonalt tilsyn og LOT/Landsomfattande tilsyn = Nasjonale tilsynskampanjar styrt av sentrale styresmakter (Helsestilsynet sentralt/Utdanningsdirektoratet), utført lokalt

	Kommune/fylkeskommune	Fylkesmannen Helse- og sosial-avdelinga	Fylkesmannen Utdannings-avdelinga	Fylkesmannen Samfunns-avdelinga	Fylkesmannen Landbruks-avdelinga	Fylkesmannen Miljøavdelinga	Arkivverket
	<u>BJERKREIM</u>	1. halvår					
		2. halvår	LOT- Tilsyn med kommunane sitt arbeid med miljøretta helsevern i barnehagar og skuler				
	<u>BOKN</u>	1. halvår					
		2. halvår				Avlaup – forureiningsforskrifta kap 13	
	<u>EIGERSUND</u>	1. halvår					
		2. halvår	LOT- Tilsyn med kommunane sitt arbeid med miljøretta helsevern i barnehagar og skuler				
	<u>FINNØY</u>	1. halvår					
		2. halvår					
	<u>FORSAND</u>	1. halvår					
		2. halvår					
	<u>GJESDAL</u>	1. halvår		Barnehagelova. Spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging.			

		2. halvår								Avlaup – forureiningsforskrifta kap 13		
	<u>RANDABERG</u>	1. halvår										
		2. halvår										
	<u>RENNESØY</u>	1. halvår										
		2. halvår										
	<u>SANDNES</u>	1. halvår										
		2. halvår				LOT-Barnevern tenesta sitt tilbod om ettervern og samarbeid med sosiale tenestar i NAV						
	<u>SAUDA</u>	1. halvår										
		2. halvår								Avlaup – forureiningsforskrifta kap 13		
	<u>SOKNDAL</u>	1. halvår										
		2. halvår										
	<u>SOLA</u>	1. halvår							Forvaltningskontroll		Arkivlova og arkivforskriftene.	
		2. halvår										
	<u>STAVANGER</u>	1. halvår				FNT - Spesialundervising						
		2. halvår										

	<u>STRAND</u>	1. halvår	LOT-Barneverntenesta sitt tilbud om ettervern og samhandling med sosiale tenestar i NAV			Forvaltningskontroll		
		2. halvår						
	<u>SULDAL</u>	1. halvår						
		2. halvår						
	<u>TIME</u>	1. halvår				Forvaltningskontroll		
		2. halvår				Samfunnstryggleik og beredskap		
	<u>TYSVÆR</u>	1. halvår	LOT- Tilsyn med kommunane sitt arbeid med miljøretta helsevern i barnehagar og skuler					
		2. halvår			Tilsyn med elevane sin rett til eit trygt og godt skolemiljø: Aktivitetsplikt og førebyggjande arbeid	Forvaltningskontroll (inkl. Haugesund)		
	<u>UTSIRA</u>	1. halvår						
		2. halvår				Samfunnstryggleik og beredskap		
	<u>VINDAFJORD</u>	1. halvår						
		2. halvår						
	<u>ROGALAND FYLKESKOMMUNE</u>	1. halvår			FNT utbyte (nord eller sør)			
		2. halvår					Arkivlova og arkivforskriftene.	

PROTOKOLL FRA MØTE 28.11.18 I REPRESENTANTSKAPET HAUGALAND INTERKOMMUNALE MILJØVERK IKS

Møtet ble holdt på Toraneset Miljøpark 28.11.18 fra kl. 15.00 – 17.00.

Følgende representanter møtte:

Bokn	Kari Christensen
Bokn	Kjetil Vatnaland
Etne	Ordfører Siri Klokkestuen
Haugesund	Gudrun Caspersen
Haugesund	Nini Hæggernes
Haugesund	Synnøve Lunde
Haugesund	Arne Trygve Løvvik
Tysvær	Ordfører Sigmund Lier
Tysvær	Varaordfører Ola S. Apeland
Vindafjord (vara)	Wenche Sandbekken Lilleland

Meldt forfall:

Vindafjord	Ordfører Ole Johan Vierdal
Vindafjord	Varaordfører Steinar Skartland
Vindafjord (vara)	Leif Magne Nordbø
Etne	Varaordfører Ingemund Berge

Dessuten møtte:

Arild Karlsen	styreleder i HIM
Knut Arvid Hagenberg	økonomileder i HIM
Gro Staveland	adm.dir i HIM

Dokumentasjon av fremmøte ble gjort ved navneopprop.

Innkalling

Evt. merknader til innkallingen

Ingen merknader til innkallingen.

Valg av protokollfører.

Adm dir Gro Staveland ble valgt som protokollfører.

Valg av 2 representanter til å underskrive protokollen i tillegg til møteleder
Ola S. Apeland og Siri Klokkestuen ble valgt.

Godkjenning av sakslisten

Sakslisten ble godkjent.

Referat- og orienteringssaker

18.06 Protokoll fra møte i representantskapet 23.05.18

Signert protokoll fra møtet 23.05.18 ble tatt til etterretning.

18.07 Orientering om HIM pr november 2018 ved Gro Staveland

Orienteringen ble tatt til etterretning.

18.08 Orientering om regnskap og andre nøkkeltall ved økonomileder Knut Arvid Hagenberg

Orienteringen ble tatt til etterretning.

Vedtakssaker:

18.09 Budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022 – Enstemmig vedtak

Styret sin innstilling til representantskapet:

1. Representantskapet vedtar budsjett for 2019 slik det er lagt frem i denne saken. Styret har fullmakt til å justere vedtatt budsjett av hensyn til driften innenfor de rammene som er gitt i vedtekten.
2. Representantskapet vedtar økonomiplan for perioden 2019 – 2022 slik den er lagt frem i denne saken. Vedtatt investeringsprogram legges til grunn for budsjettering og gjennomføring av tiltak i perioden. Investeringsrammen for 2019 er på inntil 12.15 mill kr, og styret gis fullmakt til å ta opp lån på inntil 7.29 mill kr til gjennomføring av tiltakene. Ved finansiering skal egenandelen vurderes, men den skal i utgangspunktet være 40 %. Ved opptak av lån skal det benyttes en nedbetalingstid på 10 år dersom ikke annet er sagt. Styret kan likevel bestemme at nedbetalingstiden skal være kortere.
3. I tillegg til lån knyttet til investeringsplanen nevnt i pkt. 2, tar HIM IKS sikte på å kjøpe Årabrot Miljøpark for 21 mill kr under visse forutsetninger i løpet av 2019. Styret gis fullmakt til å ferdigforhandle avtalen mellom HIM IKS og Haugesund kommune. Det benyttes 30 års nedbetalingstid på denne investeringen.
4. Økte driftskostnader blir justert i samsvar med virkelige kostnader når disse foreligger, og innarbeides i årsbudsjettet.
5. Styret gis fullmakt til å ta opp lån til likviditetsformål på inntil 1,0 mill kr.

Event.:

- HIM fikk i brev av 28.11.18 en forespørsel fra Suldal kommune om muligheten for å bli medlem av HIM. Administrasjonen og styret vil jobbe videre med denne saken, og Representantskapet var positive til henvendelsen.
- Karmøy kommune inviteres til å være observatør på neste møte i Representantskapet.
- Tysvær inviterer til samarbeid innen sensorteknologi/FoU-samarbeid.

A handwritten signature in dark ink, appearing to read "Sigmund Lier".

Sigmund Lier
Representantskapsleder

A handwritten signature in dark ink, appearing to read "Ola S. Apeland".

Ola S. Apeland
Representant

A handwritten signature in dark ink, appearing to read "Siri Klokkestuen".

Siri Klokkestuen
Representant

Haugaland brann og redning IKS

MØTEPROTOKOLL

Representantskapet for Haugaland brann og redning iks

Møtested: Diktervegen 8, Haugesund
Møtedato: 28.11.2018
Tid: 09⁰⁰ - 11⁰⁰
Saker: 18/016 - 18/021

Haugaland
Kontrollutvalgsssekretariat IKS
Mottatt dato: 11.01.19
Journalført: 19/0020/etn/opsk
Arkivkode: 217

Til stede:

Gerd Helen Bø, leder	Suldal
Siri Klokkestuen, medlem	Etne
Jarle Nilsen, medlem	Karmøy
Sigmund Lier, medlem	Tysvær
Ole Johan Vierdal, medlem	Vindafjord
Tormod Våga, medlem	Bokn
Jorunn Skåden, medlem	Sveio
May Britt Vihovde, varamedlem	Haugesund

Forfall:

Marte Eide Klovning, medlem	Utsira
Arne-Christian Mohn, nestleder	Haugesund

Andre:

Elling Hetland, styreleder
Torleif Østrem Olsen, styremedlem
Harald Hop, styremedlem
Ole Martin Nordstrand, styremedlem
Tor Petter Alfredsen, styremedlem
Dag Botnen, daglig leder
Siv Kristiansen, leder økonomi

Diverse merknader: Jorunn Skåden representerte Marte Eide Klovning med skriftlig fullmakt.
Sak 18/019 ble flyttet ned til siste sak. I samme sak var Haugesund sitt representantskapsmedlem inhabil og deltok følgelig ikke i saksbehandlingen.

Underskrifter:

Stad: Haugesund
Dato: 28.11.2018

Gerd Helen Bø leder	Ole Johan Vierdal medlem	Siri Klokkestuen medlem
Sigmund Lier medlem	Jarle Nilsen medlem	Tormod Våga medlem
Jorunn Skåden medlem	May Britt Vihovde, varamedlem	

Møteprotokoll er sendt til:

- Eierkommuner
- Revisjon

SAKSOVERSIKT

Sak nr	Tittel	Saksbehandling
18/016	Godkjenning av innkalling og saksliste	Vedtak
18/017	Godkjenning av protokoll	Vedtak
18/018	Budsjett med økonomi- og handlingsplan	Vedtak
18/019	Fremdrift vedr. Haugesund kommune sin utmelding	Vedtak
18/020	Endring av selskapsavtale	Orientering
18/021	Eventuelt	-

SAKSNR. SAKSPROTOKOLL

18/016 Godkjenning av innkalling og saksliste

Styret sin anbefaling til vedtak

-

Saksbehandling i representantskapet 28.11.2018

Innkalling og saksliste ble godkjent.

Vedtak i representantskapet for HBR iks

Representantskapet godkjenner innkalling og saksliste som fremlagt.

18/017 Godkjenning av protokoll

Styret sin anbefaling til vedtak

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning IKS godkjenner møteprotokollen som fremlagt.

Saksbehandling i representantskapet 28.11.2018

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i representantskapet for HBR iks

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning IKS godkjenner møteprotokollen som fremlagt.

18/018 Budsjett med økonomi- og handlingsplan

Brannsjefens sin anbefaling til vedtak:

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner driftsbudsjettet som fremlagt med en ramme på kr. 81 235 871,-. Fordelingsnøkkel gir følgende fordeling mellom eierkommunene:

Kommune	Prosent	Budsjett 2019 per kommune	Budsjett 2018 per kommune 2)	Endring
Bokn	1,78 %	kr 1 445 854	kr 1 554 515	+7,5 %
Karmøy 1)	52,81 %	kr 42 896 373	kr 38 635 265	+9,9 %
Suldal	6,76 %	kr 5 490 996	kr 4 708 458	+16,6 %
Sveio	6,95 %	kr 5 645 328	kr 5 025 738	+12,3 %
Tysvær	13,78 %	kr 11 193 184	kr 9 505 526	+17,7 %
Utsira	0,37 %	kr 300 543	kr 380 626	-76,8 %
Etne	6,35 %	kr 5 157 962	kr 5 163 534	0 %
Vindafjord	11,20 %	kr 9 097 508	kr 8 160 715	+11,4 %
Sum	100 %	kr 81 227 747	kr 73 134 376	+27,1 %

Det forutsettes at:

- a. Kommunene levere bedriftshelsetjeneste som i dag over for de som har sin arbeidsdag på brannstasjon i hver respektive kommune.
 - b. Kommunene har fullt ut ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold av brannstasjonene og andre lokaliteter som benyttes av brannvesenet etter avtale.
2. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtatt at hver enkelt kommune fastsetter, innkrever og følger opp feie- og tilsynsgebyr for sin kommune. Haugaland brann og redning iks gjennomfører arbeidet på vegne av kommunene og fakturerer sin kostnad:

	Prosentvis fordeling av kr. 11 902 191,-	Kostnad per kommune	Administrasjonsgebyr og kommunen sine kostnader
Bokn	1,53 %	166 804	Fastsettes i hver enkelt kommune og legges inn i totalkostnad som gebyret skal beregnes ut fra.
Karmøy	42,74 %	4 659 596	
Suldal	10,33 %	1 126 196	
Sveio	9,85 %	1 073 866	
Tysvær	14,59 %	1 590 630	
Utsira	0,46 %	50 150	
Etne	7,04 %	767 514	
Vindafjord	13,46 %	1 467 435	
	100 %	10 902 191	

3. Representantskapet for Haugaland brann- og redning iks godkjenner handlings- og økonomiplan 2019-2022 slik den er fremlagt.

Saksbehandling i styret 22.10.2018

Saken må sees i sammenheng med sak 18-044 hvor budsjettet er behandlet første gang i styret for HBR. Som følge av de føringer som er kommet i rådmannskollegiet er det gjort endringer i budsjettet for å jobbe i retning av de signal som er gitt.

Endringer som foreslås i tekst i saken:

1. Under økonomi, tabell 2 må det skrives hvorfor denne summen ikke er en lik differansen mellom sluttsummene i tabell 1.
2. Under vurderinger, realisering av økonomisk gevinst må det legges inn tekst som illustrerer tilbud fra Suldal kommune i tillegg til det som omtales rundt Karmøy kommune sitt tilbud.

Utover dette ønsker styret at budsjettet skal fremlegges med de føringer som ligger til selskapsavtalen da dette er styringsdokumentet som er gjeldende for selskapet per i dag.

Det må tydeliggjøres hva som er en gevinst på sikt vedr. stordriftsfordeler og synergier. Dette må sees i sammenheng med sak 18/045, strategiplan.

Styret må gjennom eierne få et mandat hvis det er et ønske om å redusere beredskapen fra det nivå som foreligger i dag og som er utgangspunktet for samarbeidet, ref. rapport om felles brannvesen i Nord-Rogaland og Sunnhordland.

Styret sin anbefaling til vedtak

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner driftsbudsjettet som fremlagt med en ramme på kr. 85 908 299,-. Fordelingsnøkkel gir følgende fordeling mellom eierkommunene:

Kommune	Prosent	Budsjett 2019 per kommune	Budsjett 2018 per kommune	Endring
Bokn	1,78 %	kr 1 529 168	kr 1 554 515	-1,7 %
Karmøy	52,81 %	kr 45 368 173	kr 38 635 265	+14,8 %
Suldal	6,76 %	kr 5 807 401	kr 4 708 458	-18,9 %
Sveio	6,95 %	kr 5 970 627	kr 5 025 738	+15,8 %
Tysvær	13,78 %	kr 11 838 164	kr 9 505 526	+19,7 %
Utsira	0,37 %	kr 317 861	kr 380 626	-19,7 %
Etne	6,35 %	kr 5 455 177	kr 5 163 534	+5,3 %
Vindafjord	11,20 %	kr 9 621 729	kr 8 160 715	+15,2 %
Sum	100 %	kr 85 908 299	kr 73 134 376	+14,9 %

Det forutsettes at innbetaling av tilskudd for hver eier skal skje med ¾ per 5.1.2019 og ¼ per 1.7.2019.

- Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtatt at hver enkelt kommune fastsetter, innkrever og følger opp feie- og tilsynsgebyr for sin kommune. Haugaland brann og redning iks gjennomfører arbeidet på vegne av kommunene og fakturerer sin kostnad:

	Prosentvis fordeling av kr. 10 902 191,-	Kostnad per kommune	Administrasjonsgebyr og kommunen sine kostnader
Bokn	1,53 %	166 804	Fastsettes i hver enkelt kommune og legges inn i totalkostnad som gebyret skal beregnes ut fra.
Karmøy	42,74 %	4 659 596	
Suldal	10,33 %	1 126 196	
Sveio	9,85 %	1 073 866	
Tysvær	14,59 %	1 590 630	
Utsira	0,46 %	50 150	
Etne	7,04 %	767 514	
Vindafjord	13,46 %	1 467 435	
	100 %	10 902 191	

- Representantskapet for Haugaland brann- og redning iks godkjenner handlings- og økonomiplan 2019-2022 slik den er fremlagt.

Saksbehandling i styret 14.11.2018

Det er utarbeidet et budsjettdokument der dokumenteres god kontroll på kostnader og inntekter for Haugaland brann og redning iks for 2019. Det er utfordrende å møte forventninger til ytterligere reduksjon i budsjettet enn det som styret har vedtatt i behandling av budsjettet 18/044-2. Ytterligere reduksjoner må eventuelt skje ved redusert beredskap i form av stasjoner, vakter og/eller faste stillinger. Det forutsettes at dette ikke er ønskelig første driftsår og styret opprettholder budsjettet slik det er fremlagt for å kunne videreføre det forebyggende- og beredskapsnivå som selskapet er dimensjonert for.

Det har ikke vært forutsetninger for etablering av et felles brannvesen at det skal hentes ut stordriftsfordeler første budsjettår, selv om dette skrives i framlegg til budsjett i kommunene. I forarbeidet til selskapet er det i prosjektrapporten sagt at det forventes at et felles brannvesen skal være økonomisk lønnsomt på sikt, ref. kap 6.2.3. Videre sies det i eierstrategien punkt 2.1:

Det interkommunale samarbeidet skal ha ei kostnadseffektiv drift og gi økonomisk gevinst på sikt, gjennom bl.a. stordriftsfordelar knytta til støtte-/fellesfunksjonar og moglegheit for effektive løysingar i samsvar med forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen.

Det er ikke praktisk mulig å hente ut slik effektivisering på kort sikt ved en virksomhetsoverdragelse ettersom ny arbeidsgiver overtar alle pliktene til forrige arbeidsgiver. Effektivisering skal beskrives i økonomi- og handlingsplan og denne må revideres i løpet av 1. halvår 2019 i takt med de endringer og forutsetninger som selskapet til enhver tid må forholde seg til. Besparelse ligger like mye til reduksjon av nye kostnader/plikter som til reduksjon av eksisterende ramme.

Ved behandling av budsjett i representantskapet må være en tydelig avklaring på om forebyggende- og beredskapsnivå skal reduseres.

Styret sin anbefaling til vedtak

Styret sin anbefaling til vedtak gjort i styremøte 22.10.2018 endres ikke med unntak av punkt 3:

3. Representantskapet for Haugaland brann- og redning iks ber om at det legges frem en revidert handlings- og økonomiplan 2019-2022 innen 1. halvår 2019.

Saksbehandling i representantskapet 28.11.2018

Budsjettet ble vedtatt som fremlagt.

Saken må sees i sammenheng med sak 18/019.

Videre er det en forventning om en enda tettere dialog med administrasjonen i hver enkelt kommune for kommende budsjettprosess.

Vedtak i representantskapet for HBR iks

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner driftsbudsjettet som fremlagt med en ramme på kr. 85 908 299,-. Fordelingsnøkkel gir følgende fordeling mellom eierkommunene:

Kommune	Prosent	Budsjett 2019 per kommune	Budsjett 2018 per kommune	Endring
Bokn	1,78 %	kr 1 529 168	kr 1 554 515	-1,7 %
Karmøy	52,81 %	kr 45 368 173	kr 38 635 265	+14,8 %
Suldal	6,76 %	kr 5 807 401	kr 4 708 458	+18,9 %
Sveio	6,95 %	kr 5 970 627	kr 5 025 738	+15,8 %
Tysvær	13,78 %	kr 11 838 164	kr 9 505 526	+19,7 %
Utsira	0,37 %	kr 317 861	kr 380 626	-19,7 %
Etne	6,35 %	kr 5 455 177	kr 5 163 534	+5,3 %
Vindafjord	11,20 %	kr 9 621 729	kr 8 160 715	+15,2 %
Sum	100 %	kr 85 908 299	kr 73 134 376	+14,9 %

Det forutsettes at innbetaling av tilskudd for hver eier skal skje med ¾ per 5.1.2019 og ¼ per 1.7.2019.

2. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtatt at hver enkelt kommune fastsetter, innkrever og følger opp feie- og tilsynsgebyr for sin kommune. Haugaland brann og redning iks gjennomfører arbeidet på vegne av kommunene og fakturerer sin kostnad:

	Prosentvis fordeling av kr. 10 902 191,-	Kostnad per kommune	Administrasjonsgebyr og kommunen sine kostnader
Bokn	1,53 %	166 804	Fastsettes i hver enkelt kommune og legges inn i totalkostnad som gebyret skal beregnes ut fra.
Karmøy	42,74 %	4 659 596	
Suldal	10,33 %	1 126 196	
Sveio	9,85 %	1 073 866	
Tysvær	14,59 %	1 590 630	
Utsira	0,46 %	50 150	
Etne	7,04 %	767 514	
Vindafjord	13,46 %	1 467 435	
	100 %	10 902 191	

3. Representantskapet for Haugaland brann- og redning iks ber om at det legges frem en revidert handlings- og økonomiplan 2019-2022 innen 1. halvår 2019.

Anbefaling til vedtak

-

Saksbehandling i styret 14.11.2018

Forhandlingsprosess er drøftet i eierskapsmøte 7. november 2018. Styret har innhentet ytterligere informasjon fra Deloitte advokatfirma as for å kvalitetssikre de vurderinger som er gjort rundt plikter og rettigheter partene har i saken.

Videre fremdrift skjer ved at styret for Haugaland brann og redning iks legger frem et oppsett for rettigheter og plikter i tråd med utredningen til Deloitte advokatfirma as med utgangspunkt i:

1. utmeldingsfrist.
2. utmeldingssum.
3. plikter vedr. driftstilskudd.

Oppsette godkjennes av representantskapet og legges deretter frem for Haugesund kommune som part.

Styret sin anbefaling til vedtak:

Anbefaling til vedtak legges frem i møtet 28.11.2018.

Saksbehandling i representantskapet 28.11.2018

Det ble gitt informasjon om at styremedlem Elisabeth Haldorsen er inhabil i saken som følge av endring i sitt arbeidsgiverforhold.

Styret la følgende frem følgende forslag til vedtak:

Representantskapet for Haugaland brann og redning iks ber styret om å legge frem for Haugesund kommune kostnad for uttredelse som er beregnet med bakgrunn i gjeldende selskapsavtale.

Resultat skal behandles i representantskapet for selskapet.

Videre ble det lagt frem et notat som omhandler de vurderinger som er gjort av Deloitte advokater as vedr. plikter for partene. Dette dokumentet er unntatt offentlighet med referanse til Offentlighetsloven § 14.

Representantskapet ber styret om å følge opp saken videre med følgende føringer:

1. Selskapsavtalen skal være førende for saksbehandlingen videre og det presiseres at dokumentasjon og protokoller er helt nødvendige for at det ikke skal bli tvil om hvor vi har vært, hvor vi står og hvor vi skal.
2. Det forventes av partene å ha en profesjonell tilnærming til en løsning der det er det juridiske som legges til grunn.
3. Det anbefales å engasjere Deloitte advokater as for å sikre en god prosess etter punkt 1 og 2.
4. Ved en eventuell behandling som voldgiftssak skal dette være vedtatt i representantskapet.
5. Representantskapet anser Haugesund kommune som en del av selskapet på de vilkår som er regulert i selskapsavtalen når det gjelder retter og plikter, slik Haugesund kommune bekreftet i møte 2. juli 2018.
6. Det presiseres at Haugesund er ønsket inn i selskapet som medeier.

Vedtak i representantskapet for HBR iks

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks ber styret om å legge frem for Haugesund kommune kostnad for uttredelse som er beregnet med bakgrunn i gjeldende selskapsavtale.
2. Resultat skal behandles i representantskapet for selskapet.

Anbefaling til vedtak

Representantskapet tar saken til orientering.

Saksbehandling i representantskapet 28.11.2018

Selskapsavtalen ble gjennomgått med de endringer som ble drøftet i eiermøtet 7. november 2018.

Representantskapet ber styret vurdere sammensetning av styret vedr numeriske eller personlige varamedlemmer.

Saken blir lagt frem for representantskapet i vårmøtet 2019.

Det er likevel sendt over representantskapssak 17/014 til kommunene for å få vedtatt endring i selskapsavtalen om endring fra private til offentlige regnskapsprinsipper. Dette må vedtas i hvert enkelt kommunestyre.

Vedtak i representantskapet for HBR iks

Representantskapet tar saken til orientering.

Det ble gitt følgende orienteringer:

1. May Britt Vihovde/Haugesund kommune: Haugesund kommune har besluttet å legge ned 110-sentralen fra og med 8. januar 2019.
2. Sigmund Lier/Tysvær kommune: Haugaland kraft har en satsning inn mot sensorteknologi der det er naturlig at Haugaland brann og redning iks er en medaktør i veien videre.

PROTOKOLL
fra eiermøte 28.11.18

Den 28.11.18 kl. 12.00 ble det under ledelse av havnestyrets leder Kristine Skeie avholdt eiermøte, i Karmsund Havns lokaler på Garpeskjær.

Tilstede	Kommune
Jarle Nilsen, Ordfører	Karmøy
Vibeke Vikse Johnsen, Rådmann	Karmøy
Tormod Våga, Ordfører	Bokn
Jorun Skåden, Ordfører	Sveio
Jostein Førre, Rådmann	Sveio
Odd Harald Hovland, Ordfører	Bømlo
Geir E. Aga, Rådmann	Bømlo
Arne Christian Mohn, Ordfører	Haugesund
Jo Inge Hagland, Kommunaldirektør	Haugesund
Sigmund Lier, Ordfører	Tysvær
Sigurd Eikje, Rådmann	Tysvær

Tønnes Tønnessen trådte inn som Haugesunds representant ved Mohns fratreden kl. 13:15.

Fra styret møtte:

Kristine Skeie (styreleder), Tønnes Tønnessen (nestleder)

Fra administrasjonen møtte:

Havnedirektør Tore Gautesen, Økonomisjef Kjersti Reinertsen og lederassistent Hanne Maren Medhaug.

Bemerkning til styredokument:

Det blir notert en feil i innkallingen vedrørende hvilke saker som er unntatt offentligheten.

Saker det ble orientert om:

Sak 10/18 Oppdatering fra Havnedirektøren; marked, drift, prosjekter og utvikling

Havnedirektør Tore Gautesen gav en oppdatert status for Karmsund Havn IKS. Det ble orientert om følgende saker:

- Karmsund Havns fortsatt deltakelse i Ten-T
- Orientering rundt Gismarvik Havn
- Bømlo Fiskerihavn
- Prosjektsegmentet
- Containersegmentet
- Fremgang i utbyggingen på Husøy
- Intelliport
- Grensekontrollstasjon
- Åpning av Haugesund Cargo Terminals, Husøy
- Cruisesatsing

Sak 11/18 Orientering om status for Haugesund Lufthavn/Lufthavndrift AS

Havnedirektør Tore Gautesen orienterte kort om status i fremdriften i arbeidet med Haugesund Lufthavn/Lufthavndrift AS. Nytt styre og administrasjon i selskapet. Utvikling av ruter.

Sak 12/18 Gjennomgang av langtidsprognoser, inkludert investeringsplaner og vurdering av selskapets kapitalisering

Økonomisjef Kjersti Reinertsen presenterte langtidsprognoser.

Sak 13/18 Gjennomgang av strategiplan, evt. med dypdykk i utvalgte tema knyttet til selskapets eksterne rammebetingelser

Havnedirektør Tore Gautesen orienterer om dagens utviklingsplan for Karmsund Havn 2013 – 2022. Ønskelig med ny planperiode 2020 – 2030.

Sak 14/18 Oppdatert økonomisk prognose for inneværende år

Økonomisjef Kjersti Reinertsen presenterte økonomiske prognoser for inneværende år.

Sak 15/18 Husøyvegen: diskusjonssak rundt utvikling og fremdrift

Havnedirektør Tore Gautesen orienterer om situasjonen på veien ut til Husøy, samt nasjonal transport plans begrensninger i forhold til utviklingen på Husøy.

- Det ble besluttet å skrive et felles brev om viktigheten rundt ny vei til Samferdselsdepartementet
- Møte med samferdselsminister bør avholdes tidlig 2019

Sak 16/18 Møtedatoer 2019

Enighet om å flytte dato som foreslått. Møtedatoer for 2019 blir derfor 29.mai og 13.desember.

Eventuelt

- *Innspill fra Sigmund Lier, Tysvær kommune:* Karmsund Havn bør delta i møte med NVE for å tydeliggjøre energibehovet i regionen
- *Innspill fra Geir Aga, Bømlo kommune:* Forslag om årlige revisjoner av langtidsplanen.
- Styret uttrykker bekymring over arbeidsmengden til Havnedirektør Tore Gautesen

Møtet ble avsluttet kl. 15:10

Haugesund den 28.11.2018

Rett utskrift bekreftes:

Hanne Maren Medhaug
Referent

Representantskapsmøteprotokoll for Haugaland Vekst IKS

Den 20. desember 2018 ble det avholdt representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS på Hemmingstad Kultursenter, Haugesund. Møtet startet kl. 10:30

Til stede:

Haugesund kommune v/	Arne-Christian Mohn
Tysvær kommune v/	Ola Apeland
Bokn kommune v/	Lars Alvestad
Utsira kommune v/	Lars Alvestad (fullmakt)
Sveio kommune v/	Jorunn Skåden
Karmøy kommune v/	Jarle Nilsen
Vindafjord kommune v/	Ole Johan Vierdal
Etne kommune v/	Siri Klokkestuen
Sauda kommune v/	Asbjørn Birkeland
Suldal kommune v/	Gerd Helen Bø
Rogaland Fylkeskommune v/	Astrid Furumo

Til sammen er det 11 stemmeberettigede.

Administrasjonen	Tormod Karlsen Arvid Nesse Inger K. Haavik Ronny Sætre, representant for ansatte i styret
------------------	--

I tillegg møtte styreleder Ole Bernt Thorbjørnsen, rådmann i Sauda Rune Kloster Tvedt, rådmann i Sveio, Jostein Førre og Torill Hallsjø fra kontrollutvalg sekretariatet.

Til behandling forelå:

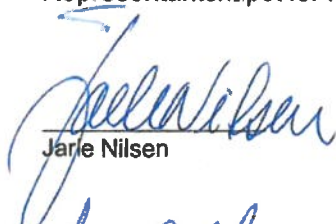
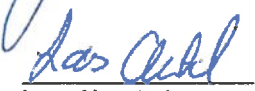
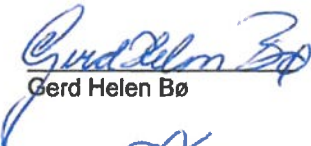
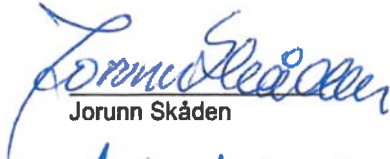
- Sak 5/18 Valg av møteleder**
Til møteleder ble Jarle Nilsen enstemmig valgt
- Sak 6/18 Godkjennelser av innkalling og dagsorden**
Møteleder reiste spørsmål om det var bemerkninger til innkallingen eller dagsorden. Da det ikke fremkom innvendinger ble innkallingen og dagsorden enstemmig ansett som godkjent og representantskapsmøtet lovlig innkalt.

- Sak 7/18 Behandling av budsjett for 2019**
Representantskapet godkjenner styrets forslag til budsjett 2019.
- Sak 8/18 Valg av revisor**
Representantskapet velger å la KPMG fortsette som selskapets revisor også i 2019.
- Sak 9/18 Ny selskapsavtale for Haugaland Vekst**
Representantskapet for Haugaland Vekst vedtar å anbefale eierkommunene/Rogaland fylkeskommune om å vedta forslaget til revidert selskapsavtale.
- Sak 10/18 Oppnevning av valgkomite for styret**
Representantskapet oppnevnte følgende valgkomité:
Tormod Våga
May Britt Vihovde
Kristian Birkeland

Det forelå ingen flere saker til behandling.

Haugesund den 20.12.2018

Representantskapet for Haugaland Vekst IKS

 Jarle Nilsen	 Ola Apeland	 Arne-Chri stian Mohn
 Lars Alvestad	 Gerd Helen Bø	 Jorunn Skåden
 Ole Johan Vierdal	 Siri Klokkestuen	 Asbjørn Birkeland
 Astrid Furumo		

Generalforsamlingsprotokoll

Den 21. januar 2018 kl. 12:00, ble det avholdt ekstraordinær generalforsamling i Haugaland Næringspark Kraft AS, i Haugaland Kraft sine lokaler i Haukeliveien 25.

Generalforsamlingen ble åpnet av styrets leder.

Til stede:

Aksjonær	Aksjer	Eierandel	Stemmer
Karmøy Kommune (org. nr. 940 791 901), representert ved varaordfører Leif Malvin Knutsen	2 763	46,050 %	46,050 %
Haugesund Kommune (org. nr. 944 073 787), representert ved Arne-Christian Mohn	1 987	33,117 %	33,117 %
Tysvær Kommune (org. nr. 964 979 812), representert ved Sigmund Lier	651	10,850 %	10,850 %
Vindafjord Kommune (org. nr. 988 893 226), representert ved Ole Johan Vierdal	473	7,883 %	7,883 %
Bokn Kommune (org. nr. 964 979 723), representert ved Tormod Våga	126	2,100 %	2,100 %
Totalt:	6 000	100 %	100 %

Følgelig var samtlige aksjer og stemmer i Selskapet representert.

Øvrige møtte:

Styrets leder, Olav Linga, daglig leder Gunnar Stakkestad, konserncontroller i Haugaland Kraft Tørres Øyjordsbakken. Fra Haugaland kontrollutvalg Toril Halsjø.

Sak 01.19 Valg av møteleder

Som møteleder ble enstemmig valgt styrets leder, Olav Linga.

Handwritten signatures and initials, including 'S.L.' and a signature that appears to be 'Gunnar'.

Sak 02.19 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Alle eierne er representert og generalforsamlingen ble erklært for lovlig satt.

Til å undertegne protokollen sammen med møteleder, ble enstemmig valgt:

1. Sigmund Lier
2. Arne-Christian Mohn

Sak 03.19 Endringer av selskapets vedtekter

Generalforsamlingen vedtok enstemmig nye vedtekter og at disse skal revideres til neste generalforsamling

Vedtektene skal lyde:

§ 1 Selskapets navn er Haugaland Næringspark AS

§ 2 Selskapets forretningskontor er i Haugesund kommune

§ 3 Selskapets formål er utvikling og salg av 5.000 dekar regulert næringsareal og tilhørende havn lokalisert på Gismarvik i Tysvær kommune, primært for energi- og arealkrevende industri og næringsvirksomhet. Selskapets eiendomsvirksomhet skal bidra til å sikre eksisterende og etablere nye arbeidsplasser, ved å tilrettelegge for nærings synergier i hele regionen. Herunder kunne delta i foretak som driver tilsvarende virksomhet i regionen.

§ 4 Selskapets aksjekapital er kroner 3.300.000,-, fordelt på 6.000 aksjer, hver pålydende kroner 550,-, fullt innbetalt og lydende på navn.

§ 5 Selskapets styre skal bestå av 5 til 7 medlemmer, og inntil 3 numeriske varamedlemmer. Styret velges for to år av gangen.

§ 6 Selskapet tegnes av styreleder og ett styremedlem i fellesskap. Styret kan meddele prokura.

§ 7 Den ordinære generalforsamling skal avholdes hvert år innen lovens frist. Innkalling til ordinær generalforsamling skal gjøres skriftlig med 1 måneds varsel. Ekstraordinær generalforsamling avholdes etter aksjelovens bestemmelser.

I ordinær generalforsamling skal følgende saker behandles og avgjøres:

- Godkjenning av årsregnskapet med balanse, anvendelse av overskudd/dekning av underskudd, og beretninger
- Valg av styre og godkjenning av honorar
- Valg av valgkomité og godkjenning av honorar
- Valg av revisor og godkjenning av revisors honorar
- Andre saker som etter aksjeloven eller vedtektene hører under generalforsamlingen

§ 8 Generalforsamlingen velger en valgkomité og dennes leder. Valgkomitéen skal forut for møtet i generalforsamlingen, avgi forslag til kandidater i tråd med vedtektenes § 5.

§ 9 Forhold som ikke er regulert i vedtektene er undergitt vanlige bestemmelser i lov om aksjeselskap.

Vedtektene revideres til neste generalforsamling slik at bestemmelser om forkjøpsrett m.m. blir riktig i tråd med intensjonen i felles eierstrategi, inklusiv intensjonen om grønn næringspark.

Sak 04.19 Valg av nytt styre

Som styre i selskapet ble enstemmig valgt for to år:

Styrets leder	Leif Johan Sevland
Styremedlem	Jostein Kalsheim
Styremedlem	Hege Skogland Mokleiv
Styremedlem	Geir Tore Henriksen
Styremedlem	Inghild Dorthea Storesund
1. vara	Karoline Eldøy (fast møtende)
2. vara	Arne Haldorsen

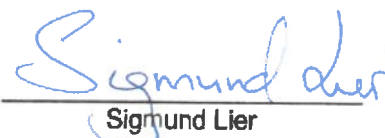
Sak 05.19 Godkjenning av instruks for valgkomitéen

Generalforsamlingen godkjenner instruks for valgkomitéen og velger som følger:

Leder: Leif Malvin Knutsen, Karmøy kommune, varamedlem Jarle Nilsen
Nestleder: Sigmund Lier, Tysvær kommune, varamedlem Ola Apeland
Medlem: Jan Erik Nygård, Bokn kommune, varamedlem Tormod Våga
Medlem: Arne-Christian Mohn, Haugesund kommune, varamedlem May Britt Vihovde
Medlem: Ole Johan Vierdal, Vindafjord kommune, varamedlem Steinar Skartland

Olav Linga
Møteleder

Sigmund Lier

Arne-Christian Mohn

Kommunene
på Haugalandet (9)
v/postmottak

Deres ref.

Vår ref.

19/55/212/tha/ogh

Saksbehandler

Toril Hallsjø

Dato

04.02.19

GJELDENDE REVISJONSAVTALE – BRUK AV OPSJON ELLER NY ANBUDSRUNDE – TIL UTTALELSE

I følge lov og forskrift er det **kommunestyret selv**, etter innstilling fra kontrollutvalget, som avgjør hvilken revisjonsordning kommunen skal ha (ansette egne revisorer, delta i et interkommunalt samarbeid eller inngå avtale med annen revisor), samt foretar valg av revisor (herunder også bruk av opsjon).

Ni av kommunene på Haugalandet har i dag konkurranseutsatt sine revisjonstjenester. Suldal kommune valgte i 2015 å fortsette avtalen med Rogaland Revisjon IKS. De øvrige kommunene valgt ny anbudsrunde i 2015 og inngikk våren 2016 en 4-årig avtale om levering av revisjonstjenester, enten med revisjonsselskapet Deloitte AS eller KPMG AS. Seks kommuner skiftet leverandør og tre beholdt tidligere leverandør. Nåværende avtale utløper **30.06.20**. I kontrakten er det tatt inn at kommunene har en ensidig opsjon til å forlenge avtalen med 2 år.

Sekretariatet ønsker nå tilbakemelding om bruk av opsjon skal benyttes på bakgrunn av de erfaringer kommunen har opparbeidet seg i løpet av disse tre årene som har gått fra kommunen fikk ny avtale.

Sekretariatet vil legge fram sak for kontrollutvalgene i vår (maimøtene) om nåværende avtale og bruk av opsjon, og evt. plan for anbudsprosess og fullmakter vedr. konkurransegrunnlag, dersom opsjon ikke skulle bli valgt.

Saken med utvalgets innstilling vil deretter bli oversendt kommunestyret, som da vil måtte komme opp til behandling før til siste møte før sommeren (junimøtet).

Av erfaring gjennom mange runder med konkurranseutsetting siden 2006, vet vi i sekretariatet at slike prosesser tar lang tid og krever mye ressurser. Normalt tidsforløp for denne type saker er på ca. ¾ år til 1 år, men det er mulig at det hele administreres på ca. 6 måneder dersom møteplanene til kontrollutvalg og kommunestyret tilpasses. Dette skyldes bl.a. at anbudet skal ligge minimum 45 dager ute på DOFFIN og TED, og at ved skifte av leverandør bør selskapene få tid til å forberede en mulig kommende omstilling.

Dersom opsjon ikke velges, ser sekretariatet for seg at ny anbudsrunde igangsettes ved at konkurransegrunnlaget fastsettes høsten 2019 og at innleverte tilbud legges fram for nytt kontrollutvalg på deres første møte i høst etter konstituerende valg av nye representanter til ny kommunestyreperiode.

Utvalgets innstilling vil da bli lagt fram for nyvalgt kommunestyre desember 2019 og ny avtale vil gjøres gjeldende fra 01.07.20.

Hvem	Hva	Når
Kontrollutvalget	Bruk av opsjon eller ny anbudsrunde - plan for anbudsprosess – fullmakt til utvalget	Mai 2019
Kommunestyret	Opsjon eller ny runde	Juni 2019
Sekretariatet	Videreføre avtale eller forberede konkurransegrunnlag	Juli/aug. 2019
Kontrollutvalget	Godkjenning av konkurransegrunnlaget	Aug./sept.
Skr./Innkjøp	Anbud kunngjøres på DOFFIN	27.09.19
Skr./Innkjøp	Siste dag svar på spørsmål til konkur.grunnlag	07.11.19
Tilbydere	Innsending av tilbud (anbudsåpning)	14.11.19
Sekretariat	Evaluerer av innkomne tilbud	En uke
Nytt kontrollutvalg	Innstilling /tilråding	Nov. 2019 eller jan./febr. 2020
Nytt kommunestyre	Endelig vedtak om valg av revisor	Des. 2019 eller jan. 2020
Sekretariatet	Melding om vedtak	Jan. 2020
Tilbydere	Utløp av karenstid	10 dager etter
Sekretariat/ordfører	Signering av kontrakt	Vår 2020
Tilbyder	Tilbudet står ved lag	31.06.20
Valgt tilbyder	Start for ny kontraktstid	01.07.20

Som en ser av oppsettet, vil det her være svært knappe saksbehandlingstider. I tillegg kommer det at i høst skal det være kommunestyrevalg og mye som skal forberedes ved oppstart av ny periode med nye kontrollutvalgsmedlemmer.

Sekretariatet vil derfor foreslå at kommunene benyttet seg av sin opsjonsrett, og at det legges opp til følgende prosess, etter at opsjon er valgt og fullmakt gitt til kontrollutvalget:

Hvem	Hva	Når
Sekretariatet	Forberede konkurransegrunnlag	Våren 2021
Kontrollutvalget	Godkjenning av konkurransegrunnlaget	Våren 2021
Skr./Innkjøp	Anbud kunngjøres på DOFFIN	04.06.21
Skr./Innkjøp	Siste dag svar på spørsmål til konkur.grunnlag	07.08.21
Tilbydere	Innsending av tilbud (anbudsåpning)	17.08.21
Sekretariatet	Evaluerer av innkomne tilbud	To uker
Kontrollutvalg	Innstilling /tilråding	Sept. 2021
Kommunestyre	Endelig vedtak om valg av revisor	Okt. 2021

Sekretariat	Melding om vedtak	Nov. 2021
Tilbydere	Utløp av karensperiode	10 dager
Sekretariat/ordfører	Signering av kontrakt	Des. 2021
Tilbyder	Tilbudet står ved lag	31.06.22
Valgt tilbyder	Start for ny kontraktsperiode	01.07.22

Utlysningene vil her ligge ute i sommermånedene (slik som i 2015), men med varsel i god tid og lang frist, skulle det være mulig for leverandørene å få levert innen medio august. Alternativt, så er det jo også mulig for kommunen å velge bruk av opsjon i 1 år, da vil prosessen starte neste vår, altså 2020 med ny kontraktsperiode 01.07.21.

Sekretariatet ser helst at konkurranseutsettingen skjer samlet for alle kommunene, men anbudene er ikke felles, men lyses ut og behandles individuelt for hver kommune, så kontrollutvalgene og kommunestyrene gjør sine valg for når avtalene skal opphøre.

Sekretariatet er kjent via protokollen til Haugesund bystyre 03.12.18, sak 86/18 at bystyret under budsjettbehandlingen 2019 vedtok følgende oversendelsesvedtak:

Bystyret ber kommunedirektøren gå i dialog med nabokommunene med tanke på å inngå et samarbeid om et kommunalt revisjonssamarbeid.

For sekretariatet var dette ønsket totalt ukjent og innspillet skulle evt. ha kommet via kontrollutvalget. I kontrollutvalgets mandat er det å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning, både når det gjelder regnskaps- og forvaltningsrevisjon. Sekretariatet mener at det her bare er ett aktuelt alternativ, og det vil være å ta kontakt med Rogaland Revisjon IKS, som leverer tjenester både til fylkeskommunen og 17 kommuner i sørfylket, for å innlede samtaler om en prosess om innlemming som medeier i selskapet.

Vedtak skal treffes på grunnlag av innstilling frå kontrollutvalget og dersom ikke kommunen ikke lenger vil konkurranseutsette revisjonstjenestene sine, er det nødvendig å få en prinsippavgjørelse for det. Sekretariatet vil be administrasjonen syn på også dette vedtaket.

Frist for tilbakemelding til sekretariatet v/ post@kontrollutvalgene.no sendes **innen 1. april.**

Med hilsen

Toril Hallsjø (sign.)

Daglig leder

Kopi: Deloitte AS og KPMG AS

Økonomisjef

Ordfører

FORUM FOR KONTROLLUTVALG I ROGALAND

Høstkonferansen 2018

Quality Hotel Residence, Sandnes

22. november 2018

12
Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 12.10.18
Journalført: 18/315/tka/ogh
Arkivkode: 033

Forum for kontrollutvalg i Rogaland er et samarbeidsorgan for kontrollutvalgene i Rogaland. Formålet er å være en arena for utveksling av erfaringer og bidra til å fremme en positiv utvikling av kontroll og tilsyn gjennom kurs, opplæring og informasjon.

PROGRAM

- 10:00 **Velkommen**
Einar Roald Endresen – leder av arbeidsutvalget
- 10:05 **Innkjøp og kontrakter i kommunal sektor – forebygging og bekjemping av arbeidslivskriminalitet**
Helge Askildsen, Rådgiver – Økonomi/innkjøp, Stavanger kommune
- 10:45 Pause
- 11:00 **Innkjøp og kontrakter i kommunal sektor – forebygging og bekjemping av arbeidslivskriminalitet - fortsetter**
- 11:45 **Årsmøte 2018** – Forum for kontrollutvalg i Rogaland
- 12:00 **Lunsj**
- 13:00 **Personvern / GDPR**
Helge Monsen, Advokatfullmektig/Manager, KPMG Law Advokatfirma AS
- 13:45 Pause
- 14:00 **Effektivitetsbarometeret**
Rune Haukaas, Konstituert revisjonsdirektør og Christian Jerejian Friestad, Fagansvarlig forvaltningsrevisjon - Rogaland Revisjon IKS
- 14:45 **Avslutning**

Pris kr 900.- pr. person

Påmelding innen **12. november** ved å sende e-post til mette.jensen.moen@rogfk.no med navn, verv/funksjon, kommune/firma og mailadresse. Kontrollutvalgsmedlemmer som oppgir mailadresse vil få årsmøtesakene tilsendt via e-post før konferansen.

VELKOMMEN!

For forum for kontrollutvalg i Rogaland
Kontroll- og kvalitetsutvalgets sekretariat,
Rogaland fylkeskommune

Onsdag 30. januar 2019:

09:00: Registrering - kaffe og noe å bite i

10.00: Velkommen

► Daglig leder Rune Tokle i NKRF og møteleder Anne Grosvold

10.10: Åpning *statssekretar for*

► Kommunal- og moderniseringsminister ~~Monica Mæland~~ (H)

10.40: Slik jobbet VG med *Tolgasaken*

► Mona Grivi Norman, Maria Mikkelsen og Frank Haugsbø, VG

11.30: Pause

11.50: Tolga med TÆL – rydder med TRÆL

► Marit Gilleberg (A), leder av kontrollutvalget i Tolga kommune

12.30: Lunsj

13.30: Kommunal egenkontroll i samspill med statlige tilsyn

► Rune Fjeld, assisterende fylkesmann i Hordaland

14.15 : Pause

14.35: ~~Den nye kommuneloven og forskriftene~~ – konsekvenser for kontrollutvalgene

► Erland Aamodt, utredningsleder i Kommunal- og moderniseringsdepartementet

15.30: Pause

15.50: Samtale om bruk av offentlige midler

► Anne Grosvold

► Henning Carr Ekroll, forfatter boka «Skattepengene som forsvant» og nyhetssjef i Aftenposten

► Vegard Venli, journalist i NRK

17.00: Slutt

19.30: Middag

Torsdag 31. januar 2019:

09.00: Slik avdekket Dagens Næringsliv *Boligbygg-skandalen*

► Kjetil Sæter og Knut Gjernes, Dagens Næringsliv

10.00: Pause

10.20: Boligbygg-saken - kontrollutvalgets rolle

► Ola Kvisgaard (H), leder av kontrollutvalget i Oslo kommune

11.20: Pause

11.40: *Personvern i kommune-Norge*

► Camilla Nervik, fagdirektør i Datatilsynet

12.20: Medias rolle i den kommunale egenkontrollen – medspillere eller motspillere?

► Tone Sofie Aglen, politisk redaktør i Adresseavisen

Forvaltningsrevisjon utvikler lokaldemokratiet

DEBATT. Når forvaltningsrevisjonen ikke bare brukes til å påpeke feil og mangler, men også til å veilede, er den et viktig bidrag til kommunens utviklingsarbeid.

Kommunal Rapport 31.01.19

Rune Tokle, daglig leder i Norges Kommunerevisorforbund

Vår oppfordring til kontrollutvalgene er å bruke forvaltningsrevisjon aktivt i forbedringsarbeid i egen kommune.

Kommunal revisjon er mye mer enn regnskapsrevisjon. Nærmere halvparten av våre medlemmer som jobber med kommunal revisjon, jobber med forvaltningsrevisjon.

Både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon er obligatoriske kontrollformer i en kommune, og mange har en oppfatning av hva regnskapsrevisjon er. Situasjonen er litt annerledes når det gjelder forvaltningsrevisjon. Hva er egentlig forvaltningsrevisjon?

Forvaltningsrevisjon er en form for revisjon av offentlig virksomhet som i kommuneloven blir definert som systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Sann sett er forvaltningsrevisjon et viktig verktøy i kommunenes arbeid med styring og kontroll, men bruker vi dette verktøyet nok – og på riktig måte?

I kommunene og fylkeskommunene er det kontrollutvalgene som bestiller forvaltningsrevisjon fra revisor. Disse bestillingene bygger på en overordnet analyse av risikobildet i kommunen, og formålet er å få fram fakta og bidra til forbedringer der det er behov for det.

På grunnlag av funn og anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapportene, fatter kontrollutvalget vedtak som sendes videre til kommunestyret. Det vil sette politikerne bedre i stand til å vurdere hva som er nødvendig av tiltak for å oppnå det man ønsker. Dette er viktig – for vårt politiske system, nasjonalt, regionalt og lokalt, bygger på prinsippet om demokrati. Det betyr at innbyggerne skal ha innflytelse på hvordan beslutninger fattes.

Et viktig kjennetegn på demokrati er frie valg – ved at innbyggerne kan bytte ut politikere de ikke er fornøyde med. Men hvordan skal man vurdere om en politiker har gjort jobben sin?

Det ligger i demokratiets natur at det er opp til hver enkelt å gjøre denne vurderingen, og ingen andre skal bestemme hvilke kriterier den enkelte velger skal legge til grunn. Mange vil kanskje tenke at det er naturlig å vurdere hva politikerne sa før valget, og hva som er situasjonen når det er nytt valg. Har de gjennomført det de sa de skulle? Hvis ikke, hva er grunnen til det, og er det holdbare argumenter for hvorfor det ikke er gjennomført?

Selv om forvaltningsrevisjon retter seg mot administrasjonen i en kommune, vil slike revisjoner bidra til at også politikerne får oversikt og informasjon om faktiske forhold i kommunen. I dette perspektivet kan forvaltningsrevisjon være en bidragsyter til et velfungerende lokaldemokrati. Det kan bidra til å systematisere informasjon i en kommune – til beste for dem som styrer og de som velger de som styrer.

Det er videre slik at forvaltningsrevisjoner kan brukes aktivt i utviklingsarbeidet i en kommune. Kommunens revisor skal skape merverdi for kommunen. Det er ikke bare å påpeke feil og mangler, men også å veilede, og bidra til at forvaltningsrevisjonsrapporten brukes aktivt i kommunens utviklingsarbeid. Dette fordrer at det er god dialog og tillit mellom revisor og kommunen.

Det kan også være store gevinster med samarbeid kommuner imellom. Utfordringene kan være like i flere kommuner. Ved å se til og lære av hverandre, kan man gjøre kontrollen i kommunene mer effektiv. I den forbindelse vil en aktiv bruk av forvaltningsrevisjonsregisteret være nyttig. Registeret inneholder nå over 3.500 forvaltningsrevisjonsrapporter fra hele landet, og vokser stadig.

Vi legger stor vekt på høy faglig kvalitet og integritet i arbeidet vi gjør. Derfor har Norges Kommunerevisorforbund utviklet en standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001), som igjen er basert på internasjonale godkjente standarder. Standarden skal fastsette normer og gi veiledning om planlegging, gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjoner i kommuner og fylkeskommuner.

For våre medlemmer er det vesentlig at de har tillit hos politikerne, representert ved kontrollutvalgene og kommunestyrene/fylkestingene. I vårt representative demokrati kan dette også tolkes som å ha tillit hos innbyggerne.

Vår oppfordring til kontrollutvalgene er å bruke forvaltningsrevisjon aktivt i forbedringsarbeid i egen kommune. Formålet er ikke å ta andre i å gjøre feil, men heller å bidra til at de utfører oppgavene på en bedre måte – til beste for innbyggerne – og fellesskapets verdier.